

Transitieplan Wet toekomst pensioenen Uitzendbranche

10 juli 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Inleiding

2. De nieuwe pensioenregeling

- 2.1 Doelstellingen van de pensioenregeling
- 2.2 Karakter van de pensioenregeling
- 2.3 Inhoud van de pensioenregeling
- 2.4 Premie en aanwending
- 2.5 Uitkeringsfase
- 2.6 Risicodelingsreserve
- 2.7 Ingangsmoment nieuwe pensioenregeling
- 2.8 Toetsing van marktconformiteit

3. Transitie naar het nieuwe stelsel

- 3.1 Transitiedoelstellingen
- 3.2 Keuze om in te varen
- 3.3 De invaarmethode
- 3.4 Prioritering bij verdelen van het fondsvermogen bij invaren (voorrangregels)
- 3.5 Invaardekkingsgraad en beleid tot transitiedatum
- 3.6 Gevolgen van de transitie en compensatie

4. Transitie-effecten

- 4.1 Maatstaven voor bepaling van de evenwichtigheid van de transitie
- 4.2 Pensioenverwachting
- 4.3 Netto-profijt
- 4.4 Alternatieve maatstaf: bruto-profijt
- 4.5 Pensioenvermogen na transitie ten opzichte van pensioenvermogen voor transitie
- 4.6 Uitkering na transitie ten opzichte van uitkering voor transitie
- 4.7 Maatstaven voor kwantitatieve bandbreedtes

5. Evenwichtigheid van de transitie

- 5.1 Specifieke aspecten van de transitie bij StiPP
- 5.2 Instrumenten voor een evenwichtige transitie
- 5.3 Beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie
- 5.4 Conclusies ten aanzien van de evenwichtigheid van de transitie

6. Begrippenlijst

Voorwoord

Vanwege de invoering van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) wordt de pensioenregeling van de uitzendsector binnen de daarvoor door de wetgever bepaalde termijn aangepast. De aanpassing van de pensioenregeling en de vastlegging van de voorwaarden voor de transitie naar de nieuwe pensioenregeling zijn overeengekomen op 10 juli 2024 tussen:

Werknemers

FNV
Postbus 9208
3506 GE UTRECHT
www.fnv.nl

CNV Vakmensen.nl
Postbus 2525
3500 GM UTRECHT
www.cnvvakmensen.nl

De Unie
Multatulilaan 12
4103 NM CULEMBORG
www.unie.nl

Werkgevers

Algemene Bond Uitzendondernemingen
Postbus 144
1170 AC BADHOEVEDORP
www.abu.nl

De Nederlandse Bond van Bemiddelings- en Uitzendondernemingen (NBBU)
De Brand 20
3823 LJ Amersfoort
www.nbbu.nl

De achterbannen van werkgevers en werknemers hebben in november 2023 ingestemd met de hoofdlijnen van de nieuwe pensioenregeling en zijn vervolgens meegenomen in de in dit transitieplan nader beschreven uitwerking van de nieuwe regeling en de daartoe benodigde transitie. De afspraken omtrent de nieuwe pensioenregeling die beschreven wordt in dit transitieplan zullen door partijen worden vastgelegd in de relevante artikelen en bijlagen van de collectieve arbeidsovereenkomst. De sociale partners in de uitzendsector verzoeken Bedrijfstakpensioenfonds StiPP (hierna: StiPP) om deze pensioenovereenkomst vanaf het eerst mogelijke moment uit te voeren. Hierbij wordt een ingangsdatum van 1 januari 2026 beoogd.

De sociale partners verzoeken StiPP om de tot de ingangsdatum uitgevoerde regelingen per die datum te beëindigen en de in de pensioenovereenkomst beschreven regeling vanaf dat moment uit te voeren. Tevens verzoeken zij StiPP om de tot deze datum opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen in deze nieuwe pensioenregeling en de deelnemers die door het afschaffen van de leeftijdsafhankelijke staffel in de toekomst minder premie inleggen dan in de huidige regeling, te compenseren op de in dit transitieplan beschreven wijze.

Een belangrijk deel van de afspraken in dit transitieplan heeft een voorwaardelijk karakter, aangezien de sociale partners en StiPP op het moment van vastlegging van het transitieplan nog onvoldoende zicht hebben op de precieze uitwerking en toepassing van wet- en regelgeving en nog onvoldoende gegevens hebben om de financiering van de nieuwe pensioenregeling en het transitieplan vast te kunnen stellen. Op de onderdelen waar in dit transitieplan sprake is van voorwaardelijke afspraken is dit expliciet aangegeven; partijen streven ernaar om de definitieve vaststelling van deze onderdelen medio 2025 te hebben afgerond.

De sociale partners verzoeken StiPP om het transitieplan binnen twee weken na de datum van vaststelling door middel van publicatie op haar website beschikbaar te stellen aan de deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden conform artikel 150d lid 3 van de Pensioenwet.

1. Inleiding

Vanwege de invoering van de Wet toekomst pensioenen (hierna: Wtp) wordt de pensioenregeling van de uitzendsector binnen de daarvoor door de wetgever bepaalde termijn aangepast. Dit transitieplan geeft de keuzes en afspraken weer die de (vertegenwoordigers van de) werknemers en werkgevers (hierna: sociale partners) in de uitzendsector in overleg met de pensioenuitvoerder, de Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten (hierna: StiPP), hebben gemaakt, inclusief de onderbouwing hiervan. Hiermee voldoen de sociale partners aan de bepalingen in artikel 150d van de Pensioenwet.

De doelstellingen van dit transitieplan zijn om duidelijkheid te geven over:

- de keuzes, overwegingen en berekeningen die ten grondslag liggen aan de wijziging van de pensioenovereenkomst;
- de wijze waarop wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten;
- de verantwoording waarom sociale partners van mening zijn dat er sprake is van een evenwichtige transitie.

Naast de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel hebben de door sociale partners gemaakte afspraken betrekking op de overgang van de uitzendsector naar één uniforme, verbeterde en marktconforme pensioenregeling. Deze overgang naar een nieuwe pensioenregeling zal plaatsvinden op het transitiemoment. Als gevolg van de gemaakte afspraken en de inhoud van de Wtp hebben vanaf het transitiemoment alle uitzendkrachten van 18 jaar tot aan de AOW-gerechtigde leeftijd recht op deelname aan één en dezelfde pensioenregeling die door sociale partners als marktconform en passend bij de kenmerken van de uitzendsector wordt beschouwd.

De uitzendsector kenmerkt zich door een grote hoeveelheid werknemers die op basis van overwegend korte dienstverbanden in vrijwel alle denkbare sectoren werkzaam zijn. Het gevolg hiervan is dat voor de meeste deelnemers aan de pensioenregeling sprake is van een korte periode van deelneming en beperkte opbouw van pensioenaanspraken. Ongeveer de helft van de deelnemers zet na beëindiging van de deelneming bij StiPP hun pensioenopbouw voort in andere pensioenregelingen bij andere pensioenuitvoerders. Anderzijds zijn er binnen de uitzendsector ook werknemers werkzaam die gedurende lange tijd binnen de sector pensioen opbouwen. Voor hen vormt het op te bouwen pensioen een groot deel van het oudedagsinkomen. Bij het maken van de afspraken over de transitie en de nieuwe pensioenregeling hebben de sociale partners nadrukkelijk rekening gehouden met de kenmerken van de uitzendsector en de uiteenlopende behoeften van de werknemers die in de sector werkzaam zijn.

De afspraken ten aanzien van de nieuwe pensioenregeling en dit transitieplan zijn tot stand gekomen in de wisselwerking tussen sociale partners en het bestuur van het pensioenfonds. Door middel van een iteratief proces zijn besluiten tot stand gekomen die naar de mening van sociale partners evenwichtig zijn. Het proces van totstandkoming is begeleid door een onafhankelijke externe deskundige, de actuariële aspecten zijn onderzocht door (de adviserend actuaire van) StiPP. Sociale partners hebben gedurende het proces mogelijke alternatieven onderzocht. Er heeft zich gedurende het proces van totstandkoming van de afspraken en dit transitieplan geen representatieve vereniging van gepensioneerden of gewezen deelnemers gemeld om gebruik te maken van het wettelijke hoorrecht.

2. De nieuwe pensioenregeling

In dit hoofdstuk worden de doelstellingen en kenmerken van de nieuwe pensioenregeling beschreven. Verder wordt ingegaan op de wijze waarop de premie in de pensioenregeling wordt aangewend en de wijze waarop de solidariteit in de regeling is georganiseerd door middel van een risicodelingsreserve en collectieve risicodekkingen voor overlijden en arbeidsongeschiktheid.

De sociale partners in de uitzendsector hebben al ruim voor de invoering van de Wtp overleg gevoerd over mogelijke verbeteringen van de pensioenregeling. In dat kader zijn in de afgelopen jaren al een aantal stappen gezet die geleid hebben tot verbeteringen van de regeling en toetreding van nieuwe groepen deelnemers. Zo is in recente jaren de wachttijd voor deelname aan de pensioenregeling verkort¹ en is de premiebijdrage van de werkgevers in de Basisregeling verhoogd. Ook is de definitie van het pensioengevend loon uitgebreid naar vrijwel alle brutolooncomponenten, waardoor de pensioengrondslag voor veel werknemers is uitgebreid. In het in juni 2021 gepubliceerde SER MLT-advies voor de middellange termijn ('Zekerheid voor mensen, een wendbare economie en herstel van de samenleving') is vastgelegd dat de pensioenregeling voor uitzendkrachten dient toe te groeien naar een marktconform niveau. Hiervoor is uitgebreid onderzoek gedaan, wat heeft geleid tot een afspraak tussen sociale partners over de benodigde premie voor een marktconforme pensioenregeling. De gemaakte afspraken ten aanzien van de nieuwe pensioenregeling hebben, naast het voldoen aan de nieuwe wet- en regelgeving, primair als doel om de pensioenregeling naar een marktconform niveau te brengen en te komen tot één uniforme pensioenregeling voor alle werknemers in de sector.

2.1 Doelstellingen van de pensioenregeling

Sociale partners hebben de volgende doelstellingen voor ogen bij het wijzigen van de pensioenregeling en het bepalen van de inhoud van de nieuwe pensioenregeling:

2.1.1 Algemeen

De sociale partners willen, binnen de werkingssfeer van StiPP en overeenkomstig de bepalingen van de pensioenregeling en de statuten en reglementen, de belangen van de (gewezen) deelnemers, gepensioneerden en overige belanghebbenden in het kader van de geldelijke gevolgen van ouderdom en overlijden zo goed en evenwichtig mogelijk behartigen. De keuzes die de sociale partners maken, hebben als doel om zo veel mogelijk van de premie te laten toekomen aan de opbouw van het pensioenvermogen. In de uitkeringsfase beogen partijen om een uitkering aan te bieden die aansluit bij de risicohouding van de deelnemers. Financiële schokken worden in de uitkeringsfase zoveel als mogelijk opgevangen en uitkeringen worden gestabiliseerd.

¹ De wachttijd in de pensioenregelingen was als gevolg van besluitvorming van cao-partijen per 1 januari 2022 verkort van 26 gewerkte weken naar 8 gewerkte weken en is vervolgens per 1 juli 2023 geheel afgeschaft als gevolg van de invoering van de Wet toekomst pensioenen.

2.1.2 Marktconformiteit

De eerste specifieke doelstelling is om te komen tot een marktconforme pensioenregeling die aansluit bij de wens van de sociale partners om aan te sluiten bij het niveau van de pensioenregelingen die toegepast worden in de sectoren waarin uitzendkrachten overwegend werkzaam zijn. Hiermee wordt tevens voldaan aan de afspraken in het eerder genoemde SER MLT-advies.

2.1.3 Uniforme regeling

De tweede specifieke doelstelling van de sociale partners is om te komen tot één uniforme pensioenregeling voor alle uitzendkrachten, waarmee de verschillen tussen de pensioenregelingen voor verschillende groepen deelnemers worden geëlimineerd en complexiteit in de uitvoering sterk wordt gereduceerd.

2.1.4 Wet toekomst pensioenen

De derde doelstelling is om met de nieuwe pensioenregeling te voldoen aan de bepalingen uit de Wtp. In dat kader hebben de sociale partners de vereiste afspraken gemaakt met betrekking tot de keuze van de premieregeling, de aanpassing van het nabestaandenpensioen, de risicodelingsreserve, de compensatieregeling en andere aspecten van de Wtp.

2.2 Karakter van de pensioenregeling

Sinds de aanvang van de uitvoering van pensioenregelingen in de uitzendsector in 1999 is er sprake van pensioenregelingen op basis van een premieovereenkomst. Sinds 2008 kent de sector twee verschillende individuele beschikbare premieregelingen die zich onderscheiden qua inhoud en toepassingsbereik, te weten de Basisregeling en de Plusregeling. Bij de beoordeling van de verplichte keuze in de Wtp tussen de solidaire en de flexibele premieregeling zijn de sociale partners tot de volgende overwegingen gekomen:

- Het overgrote deel van de deelnemers in de pensioenregeling is gedurende een korte periode actief als deelnemer, waardoor in veel gevallen pensioenaanspraken worden opgebouwd die onder de wettelijke grens voor kleine pensioenen liggen. In ongeveer 50% van de gevallen vindt kort na beëindiging van de actieve deelneming een automatische waardeoverdracht van het opgebouwde pensioenvermogen naar een nieuwe pensioenuitvoerder plaats;
- Ongeveer 10% van de deelnemers die de pensioendatum bereiken hebben een pensioenaanspraak die leidt tot een levenslange uitkering, de pensioenen van de overige deelnemers worden overgedragen na beëindiging van de deelneming of eenmalig afgekocht op de pensioendatum;
- Onderzoeken onder de deelnemers van StiPP naar de risicobereidheid hebben uitgewezen dat zo'n 90% van de pensioengerechtigden de voorkeur geeft aan nominale zekerheid van de uitkering boven het risico van een variabele uitkering. Vrijwel alle pensioengerechtigden kiezen bij ingang van het pensioen voor een stabiele pensioenuitkering.

Op grond van de mogelijkheden van de beide premieovereenkomsten in het nieuwe stelsel hebben de sociale partners bepaald dat de keuze voor een overgang naar een flexibele premieregeling het beste aansluit bij de karakteristieken van de deelnemerspopulatie, vanwege de onderstaande redenen:

- De kapitaalvorming ten behoeve van het individueel pensioenvermogen wordt met de flexibele premieregeling geoptimaliseerd, terwijl door de toedeling van premie en rendementen aan de reservevorming de onderlinge solidariteit slechts in geringe mate wordt beperkt. De deelnemer realiseert hierdoor bij een waardeoverdracht of afkoop een maximale pensioenwaarde;
- De financiering en aanwending van reserves ten behoeve van de pensioengerechtigden sluiten in een flexibele premieregeling goed aan bij de kenmerken van de verschillende groepen binnen het pensioenfonds en kunnen op die manier efficiënt en doelmatig worden vormgegeven;
- De keuzemogelijkheid tussen een variabele of een vaste pensioenuitkering die de flexibele premieregeling biedt bij ingang van het pensioen, sluit aan bij de wensen van de pensioengerechtigden om in de uitkeringsfase niet te worden geconfronteerd met een ongewenst hoog risico.

Daarnaast levert een overgang van de huidige beschikbare premieregeling naar de flexibele premieregeling naar de mening van de sociale partners de minste complexiteit op in de vormgeving en uitvoering van de pensioenregeling. Op basis van de specifieke kenmerken van de uitzendsector en de daarin werkzame werknemers heeft de flexibele premieregeling vanuit eenvoud, evenwichtigheid en uitvoerbaarheid de voorkeur boven de solidaire premieregeling.

2.3 Inhoud van de pensioenregeling

Bij de vaststelling van de inhoud van de nieuwe pensioenregeling hebben de sociale partners zich laten leiden door de verplichtingen van de nieuwe regelgeving, de kenmerken van de werknemers in de sector en de vormgeving van de bestaande pensioenregelingen. Alle aspecten van de nieuwe regeling, zoals pensioensoorten, premiehoogte, premieverdeling, risicodekkingen en andere keuzes, zijn nadrukkelijk onderzocht. Verschillende varianten en alternatieven zijn besproken en doorgerekend. De keuzes van de sociale partners zijn gebaseerd op de overwegingen zoals beschreven in de volgende subparagrafen.

2.3.1 Handhaving van beproefde uitgangspunten

Er is bewust gekozen voor handhaving van enkele basiskenmerken van de huidige regelingen. Zo zijn de wijze van vaststelling van het pensioengevende salaris en de systematiek en de hoogte van de uurfranchise ongewijzigd ten opzichte van de huidige regeling. Ook het maximaal pensioengevend salaris blijft ongewijzigd op de hoogte van het maximale SV-loon, vertaald naar een maximaal pensioengevend uurloon. De wijze van vaststelling van grondslagen ten behoeve van de risicoverzekeringen blijft ongewijzigd. De voortzetting van deze werkwijze waarborgt een eenduidige uitvoering van de pensioenregeling voor alle betrokkenen.

2.3.2 Marktconforme pensioenregeling

Op grond van vergelijkingen met andere relevante sectoren en pensioenregelingen zijn partijen gekomen tot afspraken over de hoogte van de premie en de verdeling van deze premie tussen werkgever en werknemer. Met een brutopremie van 23,4% van de pensioengrondslag menen partijen een premieniveau te hebben vastgesteld waarmee werknemers in de uitzendsector in staat gesteld worden om een marktconform pensioen op te bouwen.

2.3.3 Opbouw van pensioenvermogen

De sociale partners hebben gekozen om een zo groot mogelijk deel van de totale premie, te weten minimaal 20% van de pensioengrondslag, aan te wenden voor de opbouw van een individueel pensioenvermogen ten behoeve van ouderdomspensioenen en nabestaandenpensioenen na de pensioendatum. Hierdoor kunnen de deelnemers die slechts korte tijd in de uitzendsector werkzaam zijn, een maximale omvang van het individuele pensioenvermogen opbouwen, dat vervolgens kan worden overgedragen naar een nieuwe pensioenuitvoerder.

2.3.4 Risicoverzekeringen

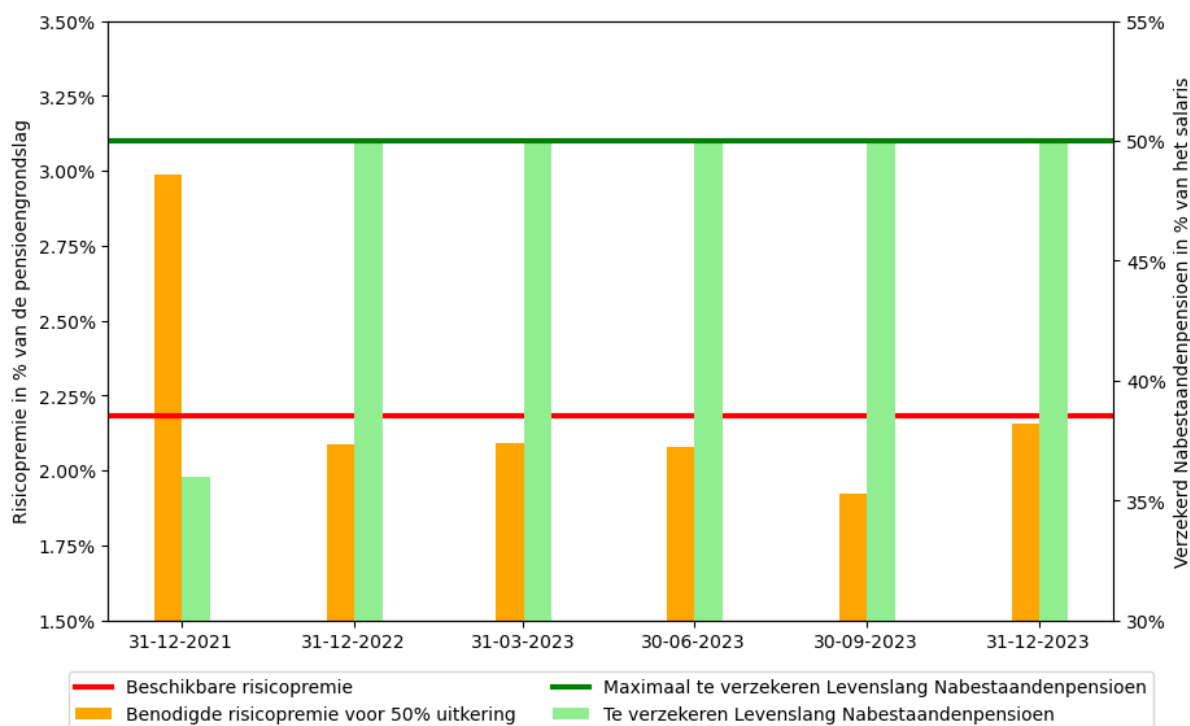
Het uitgangspunt van de sociale partners is dat het verschil tussen de overeengekomen brutopremie (23,4%) en de minimale nettopremie (20%), te weten maximaal 3,4%, wordt besteed voor de financiering van de wettelijk verplichte opslagen en voor de financiering van de risicodekkingen voor nabestaandenpensioenen voor pensioendatum en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid (zie paragraaf 2.4 'premie en aanwending').

Sociale partners hebben afgesproken dat vakorganisaties, met ondersteuning van StiPP, vaststellen welk deel van het maximale verschil tussen bruto- en nettopremie, vermeerderd met de wettelijk verplichte opslagen, wordt besteed aan bovengenoemde onderdelen, waarbij het uitgangspunt is dat de aldus vastgestelde premieruimte gedurende ten minste vijf jaar vaststaat. Alleen wanneer tussentijds zou blijken dat er sprake zou zijn van een structureel premie-overschot, kunnen de cao-partijen tussentijds in overleg treden. Het nabestaandenpensioen fungeert als het 'ventiel' tussen de overeengekomen bruto- en nettopremie in de periode tot 1 januari 2026. Dit betekent dat wanneer de wettelijk verplichte onderdelen en de risicodekking voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid meer premieruimte behoeven, er minder premieruimte beschikbaar is voor de risicodekking voor het nabestaandenpensioen, en vice versa.

2.3.4.1 Risicodekking voor nabestaandenpensioenen bij overlijden voor de pensioendatum

Het streven van de vakorganisaties is om in geval van overlijden gedurende het dienstverband een levenslang partnerpensioen ter hoogte van minimaal 30% van het laatstverdiende salaris te verzekeren, in combinatie met een wezenpensioen ter hoogte van minimaal 12% van het laatstverdiende salaris.

De hoogte van de risicodekking voor het nabestaandenpensioen is mede afhankelijk van ontwikkelingen waar op het moment van vastlegging in dit transitieplan nog onvoldoende zicht op bestaat. Zo is het gekozen percentage sterk afhankelijk van de renteontwikkeling. Daarnaast is er nog weinig bekend over de risico's op overlijden in de deelnemerspopulatie, die als gevolg van het uniformeren van de pensioenregeling, de afschaffing van de wachttijd en de verlaging van de toetredingsleeftijd zal gaan wijzigen. Onderstaande grafiek geeft de relatie tussen het niveau van de rentetermijnstructuur, de benodigde risicopremie en het mogelijke niveau van dekking weer:

Figuur 1: te verzekeren nabestaandenpensioen en bijhorende risicopremie bij verschillende rentestanden

Uit figuur 1 blijkt dat de hoogte van het te verzekeren levenslange nabestaandenpensioen sterk afhankelijk is van het niveau van de rente. In de grafiek staan verschillende data op de horizontale as: deze corresponderen met verschillende rentetermijnstructuren. De groene balken laten vervolgens het mogelijke niveau van dekking bij de rente van dat moment zien ('te verzekeren levenslang nabestaandenpensioen'). Hierbij geldt: hoe hoger de rente, hoe hoger het niveau van de risicodekking die kostendekkend kan worden gefinancierd uit de beschikbare premieruimte (rode lijn, hier gesteld op 2,18%).

De vakorganisaties gaan er vooralsnog van uit dat een hoogte van het partnerpensioen van minimaal 30% van het laatstverdiende salaris haalbaar is, maar hebben afgesproken dat het nabestaandenpensioen kostendekkend gefinancierd moet worden uit de totale ruimte die in de premie beschikbaar is voor de risicodekkingen, uitvoeringskosten en buffervorming, ofwel maximaal 3,4% van de pensioengrondslag. Wanneer op basis van het inzicht in schadeverloop en/of de renteontwikkeling zou blijken dat de beschikbare premieruimte niet toereikend is om de beoogde dekking ter hoogte van minimaal 30% te financieren, dan zal de procentuele hoogte van het nabestaandenpensioen neerwaarts worden aangepast en/of onderzocht worden of een ander type regeling leidt tot een optimaler nabestaandenpensioen, passend binnen de begrenzingen van de premieruimte. Wanneer blijkt dat de beschikbare premieruimte meer dan toereikend is, dan zal de procentuele hoogte van het nabestaandenpensioen opwaarts worden aangepast. De vakorganisaties en StiPP spannen zich in om uiterlijk op 1 oktober 2025 de definitieve hoogte van het te verzekeren nabestaandenpensioen voor pensioendatum in de nieuwe pensioenregeling vast te stellen.

2.3.4.2 Dekking inzake arbeidsongeschiktheid

De risicodekking inzake arbeidsongeschiktheid zetten sociale partners ongewijzigd voort. Dit betekent toekenning van premievrije pensioenopbouw indien er zowel op de eerste ziektedag als op de eerste WIA-dag sprake is van deelnemerschap aan de pensioenregeling. Voortzetting vindt plaats op basis van het WIA 6-klassensysteem vanaf minimaal 35% arbeidsongeschiktheid op basis van een voortzettingspercentage van 100%. Als gevolg van de uniformering van de pensioenregeling wordt deze risicodekking uitgebreid naar de volledige deelnemerspopulatie. Vanaf het moment van transitie wordt het inloopriscico gedekt voor alle deelnemers die aan de voorwaarden voor de dekking inzake arbeidsongeschiktheid voldoen.

2.3.5 Samenvatting in kernpunten

Het onderstaande overzicht vat de belangrijkste elementen van de pensioenregeling samen.

Kenmerk	StiPP pensioenregeling
Karakter	Flexibele premierregeling
Toetredingsleeftijd	18 jaar
Pensioenleeftijd	AOW-leeftijd (op 1 januari 2026 is deze 67 jaar)
Pensioengevend salaris	Conform huidige definitie pensioengevend salaris StiPP: - het loon voor de werknemersverzekeringen. Hiervan is altijd uitgezonderd de bijtelling als gevolg van het privégebruik van een zakelijke auto; - het werknemersaandeel in de premie voor de pensioenregeling; - het loon dat is uitgeruild voor vrije vergoedingen of vrije verstrekkingen in verband met extraterritoriale kosten.
Franchise	Uurfranchise <i>Gebaseerd op bedrag in artikel 10aa lid 1 UBLB, horend bij een premiepercentage van meer dan 27,216% maar niet meer dan 28,608%, gerelateerd aan een 36-urige werkweek, in 2024 is dit gelijk aan € 8,45 per uur</i>
Maximaal pensioengevend salaris	Maximaal pensioengevend uurloon <i>Gebaseerd op maximale SV-jaarloon en 36-urige werkweek, in 2024 is dit gelijk aan € 38,26 per uur</i>
Premie	
Brutopremie	23,4% van de pensioengrondslag
Verdeling bruto premie werkgever/werknemer	15,9% werkgever, 7,5% werknemer (beide als percentage van de pensioengrondslag)
Nettopremie voor ouderdomspensioen en partnerpensioen vanaf pensioendatum	Minimaal 20% van de pensioengrondslag
Verschil tussen bruto- en nettopremie ('premieruimte')	Maximaal 3,4% van de pensioengrondslag, beschikbaar voor risicodekking nabestaandenpensioen voor de pensioendatum, premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, uitvoeringskosten, operationele reserve en verplichte buffervorming (MVEV)

Risicoverzekeringen	Omschrijving dekking
Nabestaandenpensioen	Afhankelijk van de risicodekking die uit de beschikbare premieruimte kan worden gefinancierd wordt gedurende het dienstverband een levenslang nabestaandenpensioen ter hoogte van een nader vast te stellen percentage van het laatstverdiende salaris verzekerd. Het percentage wordt uiterlijk per 1 oktober 2025 vastgesteld. De duur van de verplichte uitloopdekking bedraagt 3 maanden. De periode van vrijwillige voortzetting bedraagt 15 jaar.
Wezenpensioen	Afhankelijk van de risicodekking die uit de beschikbare premieruimte kan worden gefinancierd wordt gedurende het dienstverband een wezenpensioen ter hoogte van een nader vast te stellen percentage van het laatstverdiende salaris verzekerd. De uitkering van wezenpensioen loopt tot de leeftijd van 25 jaar. Het percentage wordt uiterlijk per 1 oktober 2025 vastgesteld. Voor volle wezen wordt het percentage verdubbeld. De duur van de verplichte uitloopdekking bedraagt 3 maanden. De periode van vrijwillige voortzetting bedraagt 15 jaar.
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	Toekenning van premievrije pensioenopbouw indien er zowel op de eerste ziektedag als op de eerste WIA-dag sprake is van deelnemerschap aan de pensioenregeling. Voortzetting vindt plaats op basis van het WIA 6-klassensysteem vanaf minimaal 35% arbeidsongeschiktheid op basis van een voortzettingspercentage van 100%.
Pensionering	
Uitkeringsfase	Collectief
Default uitkering	Variabele uitkering. Op de pensioendatum hebben deelnemers de mogelijkheid om een vaste uitkering dan wel een variabele uitkering in te kopen bij een andere pensioenuitvoerder, binnen de kaders van de toepasselijke regelgeving.
Vervroegen	Tot 5 jaar voor AOW-datum
Uitstellen	Tot 5 jaar na AOW-datum

2.4 Premie en aanwending

De keuzes die door sociale partners gemaakt zijn voor de inrichting en inhoud van de pensioenregeling vinden hun weerslag in de aanwending van de premie. De 'bruto'-premie ter hoogte van 23,4% van de pensioengrondslag wordt, overeenkomstig de besluitvorming van de sociale partners, als volgt verdeeld over de verschillende onderdelen van de pensioenregeling en de daaraan verbonden kosten en buffers.

Premiecomponent	Aanwending in percentage van pensioengrondslag
Netto-inleg t.b.v. ouderdomspensioen (spaarpremie)	20,00%
Risicopremie NP	2,18%
Risicopremie PVD bij AO	0,20%
Opslag verplichte buffer (MVEV)	0,22%
Opslag uitvoeringskosten	0,50%
Opslag operationele reserve	0,30%
Bruto premie	23,40%

De bovenvermelde verdeling van de brutopremie is bepaald op het moment van vaststelling van dit transitieplan op basis van de situatie zoals die op dat moment gold, waaronder begrepen de kenmerken van de deelnemerspopulatie, de actuariële grondslagen van StiPP en de aanwezige vermogens en is als zodanig onder voorbehoud vastgesteld. Indien gedurende het implementatietraject blijkt dat er aanleiding bestaat om deze verdeling aan te passen, zullen de vakorganisaties en StiPP met elkaar in overleg treden om binnen de kaders van de premieruimte tot een nieuwe passende verdeling te komen, hetgeen gevolgen kan hebben voor de hoogte van de risicodekkingen voor overlijden.

Primair in de aanwending van de premie is de maximalisatie van de premie voor opbouw van een individueel pensioenvermogen, die ten minste 20% van de pensioengrondslag bedraagt. De overige premiebestanddelen zijn ondergeschikt aan deze primaire aanwending. Vervolgens wordt de premie aangewend voor de financiering van de wettelijk verplichte opslagen, te weten die voor de verplichte buffer voor het minimaal vereist eigen vermogen ('MVEV'), de operationele reserve en de uitvoeringskosten. De resterende premie wordt aangewend voor de financiering van de risicodekkingen voor overlijden en arbeidsongeschiktheid. Tot het moment van invoeren van de nieuwe regeling per – beoogd – 1 januari 2026, fungeren de risicopremie en bijbehorende dekking van het nabestaandenpensioen als 'ventiel' tussen de bruto- en nettopremie. Dit betekent dat de hoogte van de risicopremie en/of de dekking voor het nabestaandenpensioen worden aangepast als de financiële situatie en de geactualiseerde inschattingen dit in 2025 vereisen. Na invoering van de nieuwe pensioenregeling zal de operationele reserve binnen StiPP dienen als ventiel, zodat de kosten van de pensioenregeling als geheel binnen de kaders van de tussen de sociale partners overeengekomen premie blijven.

Eens per vijf jaar, te beginnen in 2028, zullen de sociale partners in overleg met StiPP op basis van een analyse van de aanwending van de premie de brutopremie van 23,4% handhaven dan wel nieuwe bruto- en nettopremies vaststellen die voor de daaropvolgende periode van vijf jaar vast zal staan volgens de bovenomschreven methodiek.

2.5 Uitkeringsfase

De sociale partners kiezen ervoor om de uitkeringsfase van de pensioenregeling zoveel als mogelijk aan te laten sluiten bij de risicobereidheid en het risicodraagvlak van de meeste deelnemers. Als default wordt een variabele uitkering aangeboden met een beperkt risicoprofiel. De uitkeringsfase wordt op collectieve wijze vormgegeven, waarbij voor de gehele populatie pensioengerechtigden, ongeacht leeftijd, hetzelfde beleggingsbeleid wordt toegepast. Pensioengerechtigden hebben de mogelijkheid om op de pensioendatum met behulp van het opgebouwde pensioenvermogen een vaste of een variabele uitkering aan te kopen bij een pensioenuitvoerder naar keuze. Hiermee wordt voorzien in de mogelijke wens voor een uitkering die afwijkt van de defaultkeuze die StiPP aanbiedt.

Ter stabilisatie van de uitkeringen wordt door StiPP ten behoeve van de uitkeringsfase een risicodelingsreserve ter hoogte van 0,22% van het collectieve vermogen op de transitiedatum gehanteerd. De risicodelingsreserve wordt initieel gevuld vanuit het fondsvermogen van StiPP. De definitieve hoogte van de risicodelingsreserve wordt op het moment van transitie bepaald op basis van de financiële positie van StiPP. De doelstelling, werking en financiering van deze risicodelingsreserve zijn beschreven in paragraaf 2.6.

2.6 Risicodelingsreserve

Artikel 10b lid 8 van de Pensioenwet schrijft voor dat, in geval van uitvoering van een flexibele premieovereenkomst door een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds, een risicodelingsreserve verplicht onderdeel is van de pensioenovereenkomst. StiPP zal mede daarom in de nieuwe pensioenregeling een risicodelingsreserve vormen en in stand houden.

Sociale partners hebben bepaald dat deze risicodelingsreserve uitsluitend bestemd is voor de uitkeringsfase. De doelstelling van de risicodelingsreserve is om nominale verlagingen van de pensioenuitkeringen te voorkomen. Als gevolg van micro-langlevensrisico, macro-langlevensrisico en beleggingsrisico kunnen pensioenuitkeringen jaarlijks fluctueren. Indien als gevolg van de combinatie van hiervoor genoemde risico's sprake is van een nominale daling van de pensioenuitkeringen, wordt de risicodelingsreserve aangesproken.

Het zogenaamde micro-langlevensrisico zal conform artikel 10b lid 8 onder b PW verplicht gedeeld worden over *alle* deelnemers. In de financiële en technische inrichting zal StiPP hier rekening mee houden.

De financiering van de risicodelingsreserve is als voorrangregel vastgesteld bij invaren. Sociale partners hebben deze voorrangregels in gezamenlijkheid met StiPP vastgesteld. Dit betekent dat de risicodelingsreserve bij aanvang van de nieuwe pensioenregeling initieel gevuld zal worden uit het fondsvermogen, indien hier voldoende vermogen voor aanwezig is. Vervolgens zal de risicodelingsreserve structureel op peil worden gehouden door middel van een afslag op het individueel pensioenvermogen van de deelnemers bij inkoop in de uitkeringsfase van het fonds. Met deze inrichting is de risicodelingsreserve zowel bestemd voor als gefinancierd door de pensioengerechtigden, en is hiermee evenwichtig.

2.7 Ingangsmoment nieuwe pensioenregeling

De doelstelling van de sociale partners is om de nieuwe pensioenregeling in werking te laten treden op 1 januari 2026, mits de regeling technisch gezien uitvoerbaar is en alle betrokkenen bij de uitvoering ervan overtuigd zijn dat een zorgvuldige transitie conform de bepalingen van dit transitieplan kan worden uitgevoerd. Daarbij is sprake van een grote afhankelijkheid van StiPP en van de achterliggende uitvoeringsorganisatie PGGM.

De sociale partners en StiPP bewaken gedurende het proces tot ingang van de nieuwe pensioenregeling de voortgang en de haalbaarheid van de beoogde transitiedatum. Wanneer tijdens de voorbereidingen van de transitie duidelijk zou worden dat een beheerste en integere transitie niet mogelijk is, zullen de sociale partners en StiPP in overleg met elkaar treden om te bepalen op welk moment de beoogde overgang wel kan plaatsvinden.

2.8 Toetsing van marktconformiteit

De sociale partners zijn van mening dat zij met deze afspraken een marktconforme pensioenregeling overeen zijn gekomen. De sociale partners zijn voornemens om de marktconformiteit van de pensioenregeling periodiek te toetsen.

Iedere vijf jaar vindt er overleg plaats tussen de sociale partners over de uitvoering van de pensioenregeling en het toereikend zijn van of een eventueel overschot in de premie. In het vierde kwartaal van 2028 vindt dit overleg voor de eerste keer plaats. Mocht er tussentijds sprake zijn van een structureel premie-overschot, dan kunnen partijen hierover in overleg treden. Eventuele aanpassing van de pensioenregeling naar aanleiding van dit overleg vindt plaats op een door sociale partners nader te bepalen en met StiPP af te stemmen tijdstip.

3. Transitie naar het nieuwe stelsel

In dit hoofdstuk zijn de doelstellingen en overwegingen ten aanzien van het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en de transitie naar het nieuwe stelsel vastgelegd. De sociale partners nemen daarbij in overweging dat er op het moment van vastlegging van dit transitieplan nog geen volledige duidelijkheid bestaat ten aanzien van de wijze waarop opgebouwde pensioenvermogens die opgebouwd zijn in het huidige stelsel, kunnen worden ingevaren in het nieuwe pensioenstelsel. De inhoud van dit hoofdstuk is in die zin voorwaardelijk dat bij het opstellen ervan door sociale partners uitgegaan wordt van een toepassing van een methodiek van invaren die StiPP in staat stelt om de transitiedoelstellingen te realiseren en die in contact met het Ministerie van SZW en de toezichthouder is toegelicht. Als desondanks op enig moment duidelijk zou worden dat de transitiedoelstellingen zich niet laten realiseren binnen de door de wetgever en de toezichthouder gestelde kaders, dan zullen sociale partners zich beraden op mogelijke alternatieven, waaronder ook het afzien van invaren van de tot de transitiedatum opgebouwde pensioenvermogens.

3.1 Transitiedoelstellingen

De populatie in de uitzendbranche is op sommige punten afwijkend van andere sectoren. Zo is er sprake van veel in- en uitstroom en is er een relatief jong deelnemersbestand. Door de hoge in- en uitstroom binnen de uitzendsector is het aandeel gewezen deelnemers binnen StiPP aanzienlijk groter dan het aandeel actieve deelnemers. Eind 2023 waren de verhoudingen qua aantallen als volgt:

Categorie	Aantal	Percentage
Actieve deelnemers	506.746	39%
Gewezen deelnemers	782.463	60%
Pensioengerechtigden	16.897	1%
Totaal	1.306.106	100%

StiPP probeert de aanwas van gewezen deelnemers te beheersen door toepassing van automatische waardeoverdrachten, maar structureel is er sprake van een groei van het aantal gewezen deelnemers. De afschaffing van de wachttermijn en de verlaging van de toetredingsleeftijd zullen het relatieve aandeel van de gewezen deelnemers in de totale populatie naar verwachting verder doen stijgen.

Bij het maken van de keuzes ten aanzien van de transitie op thema's zoals uitvoerbaarheid, kosten of evenwichtigheid, hebben de sociale partners de kenmerken van het fonds, de sector en de deelnemerspopulatie als uitgangspunten genomen.

De sociale partners streven met de transitie in elk geval de volgende doelen na:

3.1.1 Behoud van de opgebouwde pensioenvermogens

De opgebouwde pensioenvermogens van deelnemers en gewezen deelnemers en andere belanghebbenden² moeten na de transitie minimaal even hoog zijn als voor de transitie. De sociale partners streven met de transitie geen herverdeling van de opgebouwde pensioenvermogens na. Dat betekent dat verlaging van pensioenvermogens als gevolg van de transitie niet aan de orde mag zijn en dat een eventuele verhoging van pensioenvermogens alleen kan voortvloeien uit de gemaakte afspraken ten aanzien van compensatie en de toedeling van eventueel resterend fondsvermogen van StiPP op de transitiedatum.

3.1.2 Behoud van de lopende pensioenuitkeringen

De lopende jaarlijkse levenslange pensioenuitkeringen aan pensioengerechtigden moeten direct na de transitie minimaal even hoog zijn als direct voor de transitie. Voor deze groep deelnemers zijn compensatiemaatregelen niet aan de orde, maar kan er wel sprake zijn van een eenmalige verhoging van de uitkering als gevolg van de toedeling van eventueel resterend fondsvermogen van StiPP op de transitiedatum.

3.1.3 Compensatie

De transitie en de daarmee samenhangende afschaffing van de leeftijdsafhankelijke premiestaffel in de Plusregeling kunnen, zonder toepassing van een compensatieregeling, voor actieve deelnemers en arbeidsongeschikten in deze regeling vanaf een bepaalde leeftijd als gevolg van het afschaffen van de leeftijdsafhankelijke staffel in de toekomst leiden tot een lagere premie-inleg dan in de huidige pensioenregeling. De sociale partners streven ernaar om deze gevolgen voor de betreffende deelnemers zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te compenseren.

3.1.4 Vorming en instandhouding van adequate voorzieningen en reserves

StiPP dient na de transitie te beschikken over adequate voorzieningen en reserves die het fonds in staat stellen om de regeling uit te voeren. Het gaat daarbij niet alleen om de instelling van wettelijk verplichte reserves, zoals de risicodelingsreserve en het minimaal vereist vermogen, maar ook om een adequaat niveau van de overige reserves en voorzieningen.

3.1.5 Uitvoerbaarheid en uitlegbaarheid van de pensioenregeling

De transitie moet zodanig worden vormgegeven dat de pensioenregeling voor deelnemers duidelijk en transparant kan worden uitgevoerd en dat de communicatie omtrent de regeling op eenduidige en eenvoudige wijze kan worden gevoerd.

3.2 Keuze om in te varen

Een belangrijk uitgangspunt in de Wtp is dat de in het verleden opgebouwde pensioenrechten en –aanspraken worden samengebracht in de nieuwe pensioenregeling. Dit wordt invaren genoemd. De doelstelling van de Wtp is om het pensioenstelsel minder gevoelig te maken voor de ontwikkeling van de rente en andere parameters binnen het pensioenstelsel. Het streven is om het pensioenstelsel beter toekomstbestendig te maken, met zo min mogelijk ballast uit het verleden. Voor pensioenregelingen zoals die van StiPP waarin uitsluitend in de uitkeringsfase sprake is van toegezegde uitkeringen, is de invaarooperatie op zichzelf minder ingrijpend. De opbouwfase van de pensioenregelingen, waar veruit het grootste deel van de

² Dit betreft gewezen partners met een geconverteerde pensioenaanspraak of een aanspraak op een bijzonder nabestaanden pensioen. Als in dit document wordt gesproken over andere belanghebbenden, worden hiermee deze personen bedoeld.

voorziening pensioenverplichtingen uit bestaat, is nu al in lijn met de uitgangspunten van het nieuwe stelsel. Feitelijk is invaren uitsluitend relevant voor de verdeling van het resterende fondsvermogen dat niet benodigd is voor de vulling van voorzieningen, reserves en compensatiemaatregelen.

De sociale partners gaan ervan uit dat de in het verleden opgebouwde pensioenvermogens en de lopende uitkeringen ongewijzigd zullen blijven dan wel uitsluitend zullen worden verhoogd als gevolg van een toedeling van eventueel resterend fondsvermogen op de transitiedatum of als gevolg van compensatiemaatregelen. In ieder geval mag er als gevolg van de transitie geen herverdeling van opgebouwde pensioenvermogens plaatsvinden en moeten de lopende uitkeringen minimaal gelijk blijven. Met inachtneming van die aanname verzoeken sociale partners aan StiPP om de per 1 januari 2026 opgebouwde pensioenvermogens en pensioenuitkeringen in te varen in de gewijzigde pensioenregeling door middel van een collectieve waardeoverdracht volgens artikel 150m van de Pensioenwet.

Door het invaren van de tot de transitiedatum opgebouwde pensioenen naar de nieuwe regeling kunnen de pensioenvermogens uit de oude en de nieuwe regelingen samengevoegd worden, hetgeen voor de deelnemers en de pensioenuitvoerder logisch is en de communicatie vereenvoudigt. Na het invaren zal StiPP ten behoeve van alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden één uniforme regeling uitvoeren, waardoor de uitvoerbaarheid en uitlegbaarheid van de regeling optimaal kunnen worden geborgd. De sociale partners vinden het van belang dat deze voornemens worden gerealiseerd met het invaren van de pensioenaanspraken en -rechten die in het bestaande systeem zijn opgebouwd.

StiPP beschikt op het moment van het opstellen van dit transitieplan over een dekkinggraad van circa 112%. Aangezien de dekkinggraad van StiPP zeer stabiel is en slechts beperkt afhankelijk is van renteontwikkeling en rendementen op zakelijke waarden, gaan de sociale partners er van uit dat de financiële positie van StiPP een transitie conform de eerder vermelde doelstellingen mogelijk maakt. Er zullen in het kader van het invaren, gegeven de huidige financiële situatie van het fonds, naar verwachting geen middelen worden onttrokken aan de individuele pensioenvermogens en er zullen geen lopende uitkeringen verlaagd hoeven te worden om de beoogde voorzieningen en reserves te financieren. In het geval dat de transitiedoelstellingen niet zouden kunnen worden gerealiseerd vanwege de financiële positie van het fonds dan wel de transitiedoelstellingen buiten de bandbreedtes vallen zoals benoemd in hoofdstuk 4, zullen de sociale partners nader in overleg treden over de ontstane situatie en de mogelijk te nemen maatregelen in het kader van de transitie.

Bij het invaren wordt een deel van het fondsvermogen aangewend voor de initiële vulling van het wettelijk voorgeschreven minimaal vereist eigen vermogen, de voorgeschreven operationele reserve en de wettelijk verplichte risicodelingsreserve. Een eventueel resterend deel van het fondsvermogen na financiering van de voorzieningen en reserves kan worden toebedeeld aan alle (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere belanghebbenden. De verwachting is ook dat uit dit resterende fondsvermogen de compensatieregeling kan worden gefinancierd die aan een deel van de actieve en arbeidsongeschikte deelnemers een compensatie biedt voor het omzetten van de leeftijdsafhankelijke premie in de huidige Plusregeling naar de leeftijdsonafhankelijke premie in de nieuwe pensioenregeling. Sociale partners zijn ervan overtuigd dat de keuze voor invaren met inachtneming van de genoemde transitiedoelstellingen evenwichtig is voor (gewezen) deelnemers, (gewezen) partners en pensioengerechtigden. De nadere onderbouwing van de evenwichtigheid van de transitie is weergegeven in hoofdstuk 5 van dit transitieplan.

3.3 De invaarmethode

De huidige pensioenregelingen van StiPP kwalificeren beide als zuivere beschikbare premieregelingen. Dit betekent dat er in de opbouwfase voor elke deelnemer een individueel pensioenvermogen wordt geadmistreerd en beheerd. De optelsom van deze individuele pensioenvermogens vormt de zogeheten technische voorziening voor risico deelnemers. Bij het bereiken van de uitkeringsfase (ingang van ouderdomspensioen op pensioenleeftijd of ingang nabestaandenpensioen bij eerder overlijden van de deelnemer) wordt het individuele pensioenvermogen omgezet in een levenslange pensioenuitkering (ouderdomspensioen of nabestaandenpensioen). De contante waarde van de som van deze pensioenuitkeringen vormt de zogeheten technische voorziening voor risico fonds.

De toepassing van de regelgeving ten aanzien van het invaren van pensioenaanspraken uit zuivere beschikbare premieregelingen is op het moment van schrijven van dit transitieplan nog niet volledig duidelijk. Op basis van nadere toelichting door de toezichthouder en het Ministerie van SZW stellen de sociale partners zich op het standpunt dat de zogenoemde standaardmethodiek zonder spreiding de meest passende methodiek is om het invaren bij StiPP vorm te geven. Toepassing van het alternatief, de VBA-methode, is in principe alleen aan de orde wanneer er specifieke aspecten van de pensioenregeling zouden zijn waar met de standaardmethodiek onvoldoende invulling aan zou kunnen worden gegeven. De sociale partners zijn van mening dat van dergelijke omstandigheden geen sprake is en dat de transitie met de toepassing van de standaardmethodiek op evenwichtige wijze door StiPP kan worden vormgegeven.

De sociale partners vragen StiPP bij invaren te kiezen voor een spreidingsperiode van 1 jaar. Dit in afwijking van de wettelijke standaard van een tienjarige spreidingsperiode. In praktische zin betekent dit dat alle belanghebbenden, ongeacht leeftijd, in geval van invaren rekentechnisch een gelijke verhoging van het individueel pensioenvermogen ontvangen. Sociale partners hebben hierbij de volgende overwegingen:

- De spreidingsperiode van 10 jaar zoals aangegeven in de regelgeving, is gebaseerd op de wijze waarop onder de regels van het FTK toedeling van toeslagen vanuit de buffers van het fonds over een langere periode zou plaatsvinden. Dit is bij StiPP echter niet aan de orde, aangezien het fonds onder de FTK-regelgeving zowel voor ingegane als niet-ingegane pensioenen geen toeslagen toekent uit de aanwezige buffers;
- Toepassing van een spreidingsperiode van 10 jaren zou ertoe leiden dat deelnemers ouder dan 57 jaar en pensioengerechtigden vanwege de kortere horizon een kleiner deel van het resterend fondsvermogen zouden ontvangen. Spreiden leidt daarmee tot een ongunstiger resultaat voor deze groep. Gelet op de geringe aantallen oudere deelnemers en pensioengerechtigden zou spreiden in de praktijk echter tot marginale verschillen leiden voor de groep actieven en slapers jonger dan 57 jaar.
- Sociale partners achten het niet uitlegbaar aan de belanghebbenden dat op basis van een technische redenering voor verschillende leeftijden verschillende percentages zouden worden gehanteerd bij de toedeling van het resterend fondsvermogen.

3.4 Prioritering bij verdelen van het fondsvermogen bij invaren (voorrangregels)

Het belangrijkste uitgangspunt van sociale partners bij de transitie naar het nieuwe stelsel is dat de bestaande pensioenvermogens en lopende pensioenuitkeringen direct voor en direct na de transitie ten minste hetzelfde bedrag zijn. De wettelijk verplichte reserves en

voorzieningen worden door StiPP gefinancierd uit het fondsvermogen. Blijft er na het vormen van voorzieningen en reserves nog fondsvermogen over, dan wordt dit verdeeld bij invaren (voorrangregels 5a t/m 6). Sociale partners hebben, mede met inachtneming van wettelijke verplichtingen ten aanzien van de volgorde, de volgende prioritering vastgesteld bij het verdelen van het fondsvermogen:

	Voorrangregel	Ziet op
1	Verplichte buffer vermogens en uitkeringen (MVEV)	Opbouwfase en uitkeringsfase
2a	Vermogens deelnemers (deelnemers, gewezen deelnemers en andere belanghebbenden)	Opbouwfase
2b	Vermogens pensioengerechtigden (OP, NP, WzP)	Uitkeringsfase
3a	Verplichte voorzieningen	Opbouwfase en uitkeringsfase
3b	Operationele reserve	Opbouwfase
4	Initiële vulling verplichte risicodelingsreserve	Uitkeringsfase
5a	1 ^e tranche extra individueel pensioenvermogen (1%)	Opbouwfase & uitkeringsfase
5b	Financiering compensatieregeling	Opbouwfase
6	2 ^e tranche extra individueel pensioenvermogen	Opbouwfase & uitkeringsfase

Sociale partners vinden bij het verdelen van het fondsvermogen het behoud van de opgebouwde vermogens en de stabiliteit in de uitkeringsfase het belangrijkste, in combinatie met de instelling van de voorgeschreven voorzieningen en reserves (voorrangregels 1 t/m 4). Hierna volgt de toedeling van het resterende fondsvermogen aan de individuele pensioenvermogens van alle (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere belanghebbenden, en de financiering van de compensatieregeling (voorrangregels 5a, 5b en 6).

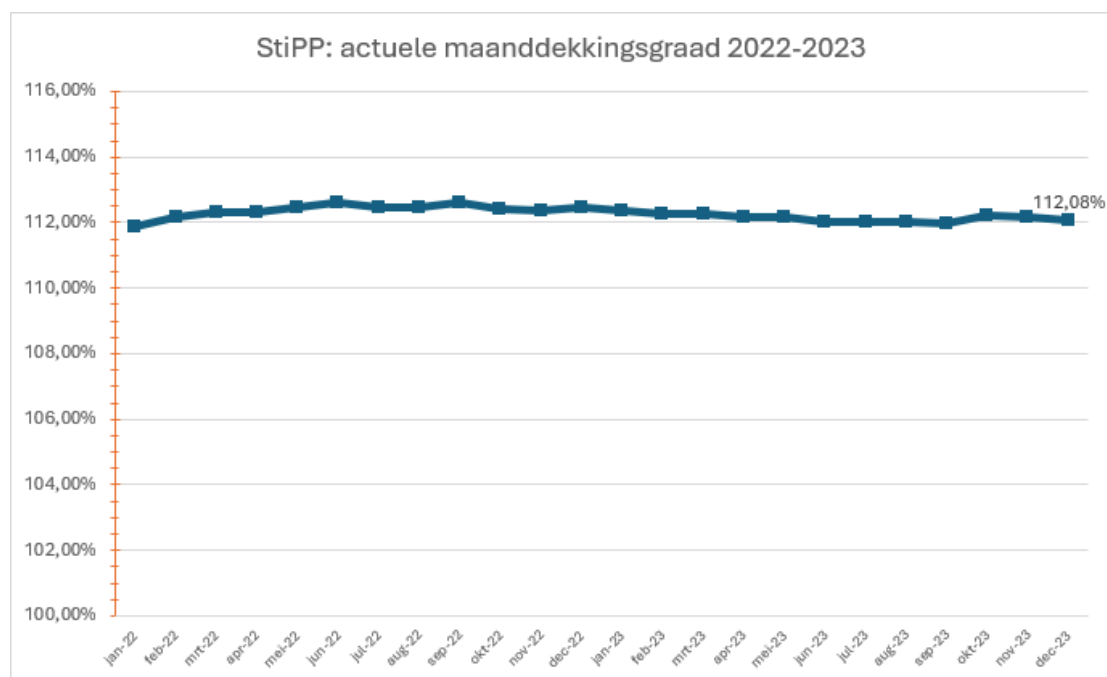
StiPP en sociale partners zijn vanuit het oogpunt van evenwichtigheid van mening dat met het beschikbaar stellen van een deel van het resterende fondsvermogen voor compensatie tegelijkertijd óók een deel van het resterende fondsvermogen moet worden toebedeeld aan alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden die op de transitiedatum in het fonds deelnemen. Hiertoe hebben sociale partners in gezamenlijkheid met StiPP verdeelregels opgesteld waarbij er, indien de financiële situatie van StiPP dit toelaat, in twee tranches vermogen wordt toebedeeld aan alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden in het fonds.

De eerste tranche leidt tot een (maximale) verhoging van 1% van het pensioenvermogen (opbouwfase) respectievelijk het vermogen dat hoort bij de pensioenuitkering (uitkeringsfase). De tweede tranche leidt tot een aanvullende verhoging van de pensioenvermogens (opbouwfase) respectievelijk het vermogen dat hoort bij de pensioenuitkeringen (uitkeringsfase). Is op het invaarmoment onvoldoende fondsvermogen aanwezig om alle beoogde doelen te financieren, dan zal de "tweede tranche toedelen" als eerste komen te vervallen. Is er daarna nog steeds onvoldoende fondsvermogen aanwezig, dan zal er conform de door StiPP vooraf vastgestelde regels minder vermogen beschikbaar zijn voor compensatie én voor de "eerste tranche toedelen". Zie voor nadere uitwerking van de compensatieregeling en het toedelen van resterend fondsvermogen en de daarbij behorende bandbreedtes paragraaf 3.6.

3.5 Invaardekkingsgraad en beleid tot transitiedatum

Zoals aangegeven in de eerdere paragrafen, beschikt StiPP op het moment van schrijven van dit transitieplan over een dekkingsgraad van circa 112%. Anders dan bij vrijwel alle andere pensioenfondsen is deze dekkingsgraad zeer stabiel in de tijd doordat de dekkingsgraad niet afhankelijk is van de waardeontwikkeling van de voorziening die voor risico van de deelnemers belegd wordt. Het deel van de voorziening voor de ingegane pensioenen dat voor risico van het fonds komt is relatief klein van omvang en wordt zodanig belegd dat ook hier geen noemenswaardig dekkingsgraadrisico uit voortvloeit. De dekkingsgraad van StiPP wordt in de praktijk hoofdzakelijk beïnvloed door premie-overschotten en beperkte actuariële resultaten. Daarnaast speelt nog een beperkt beleggingsrisico voor het fonds in de vorm van de reservepool, maar de gevoeligheid van de dekkingsgraad daarvan is – gezien de relatief beperkte omvang – ook beperkt. Dit alles tezamen heeft in de loop der jaren geleid tot een stabiele dekkingsgraad die naar verwachting ook in de periode tot het moment van invaren niet noemenswaardig zal wijzigen. Om die reden is het voor de situatie van StiPP minder relevant om verschillende scenario's met uiteenlopende dekkingsgraden in dit transitieplan op te nemen.

Figuur 2 hieronder geeft inzicht in het verloop van de actuele dekkingsgraad van StiPP in de periode van januari 2022 tot en met december 2023. Zoals uit de grafiek blijkt, is er sprake van een zeer stabiele dekkingsgraad, waar vooral in 2022 bij de meeste andere pensioenfondsen sprake was van een spectaculaire stijging als gevolg van de rentestijging die in dat jaar optrad.

Figuur 2: verloop van de actuele dekkingsgraad van StiPP van januari 2022 t/m december 2023

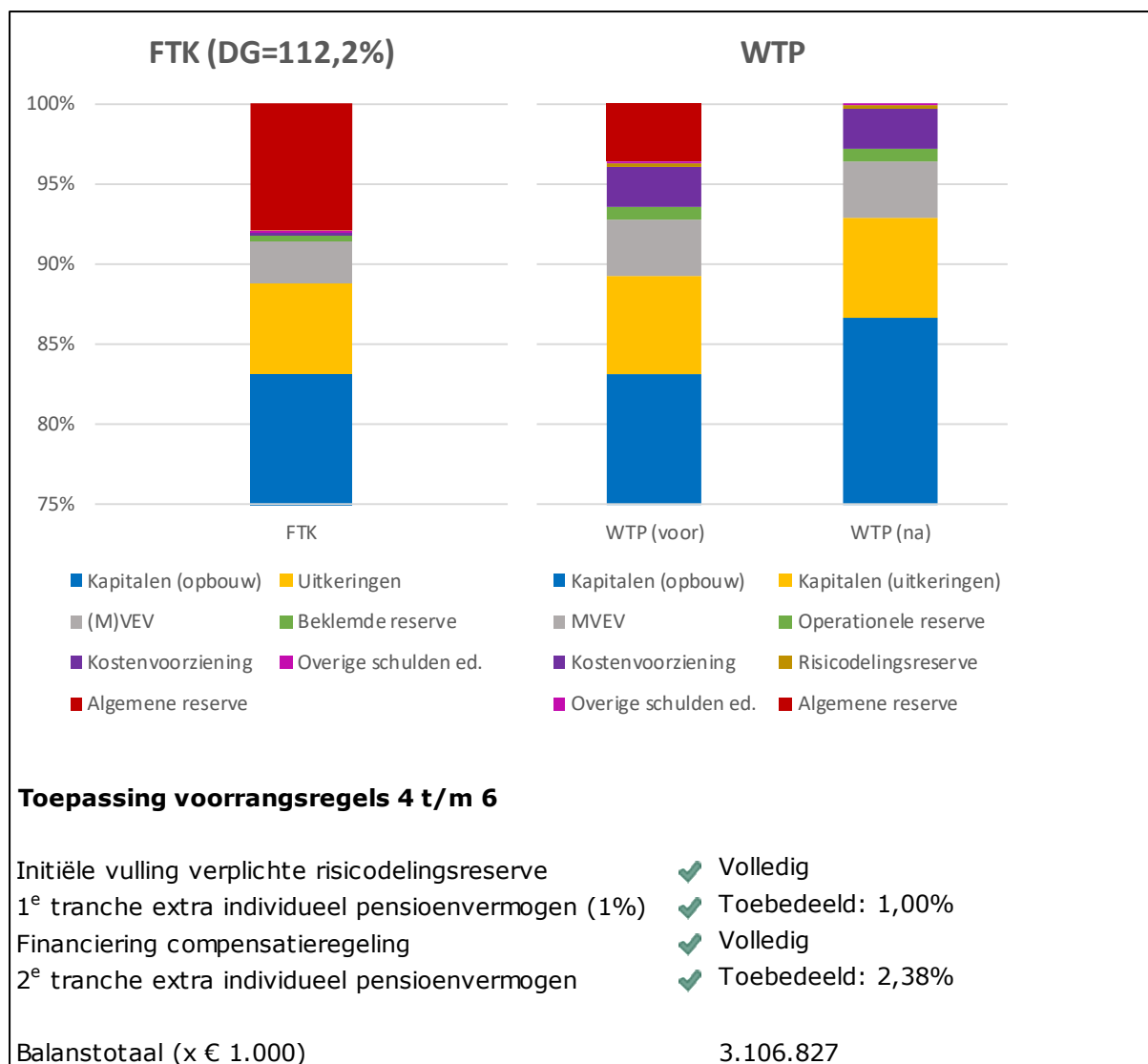
3.5.1 Gevoeligheid voor omvang fondsvermogen

De dekkingsgraad van het fonds is stabiel, maar de absolute omvang van het eigen vermogen van het fonds is dat niet. De mate waarin de voorrangregels kunnen worden toegepast is dan ook direct gelinkt aan de absolute hoogte van het fondsvermogen van StiPP op het invaarmoment. Bij invaren worden eerst de verplichte voorzieningen en reserves apart gezet. Dit betekent dat met name de afspraken verwoord als voorrangregel 4 t/m 6 een

afhankelijkheid ervaren van de hoogte van het fondsvermogen. Het gaat hier om het vullen van de risicodelingsreserve, het financieren van de compensatieregeling en het toedelen van het resterende fondsvermogen.

Om dit verder te illustreren is in onderstaande figuren steeds sprake van een dekkinggraad van ongeveer 112,2%, maar van een wisselende omvang van het eigen vermogen. De mogelijkheid om te voldoen aan de voorrangsregels is verschillend tussen deze scenario's.

Basisscenario

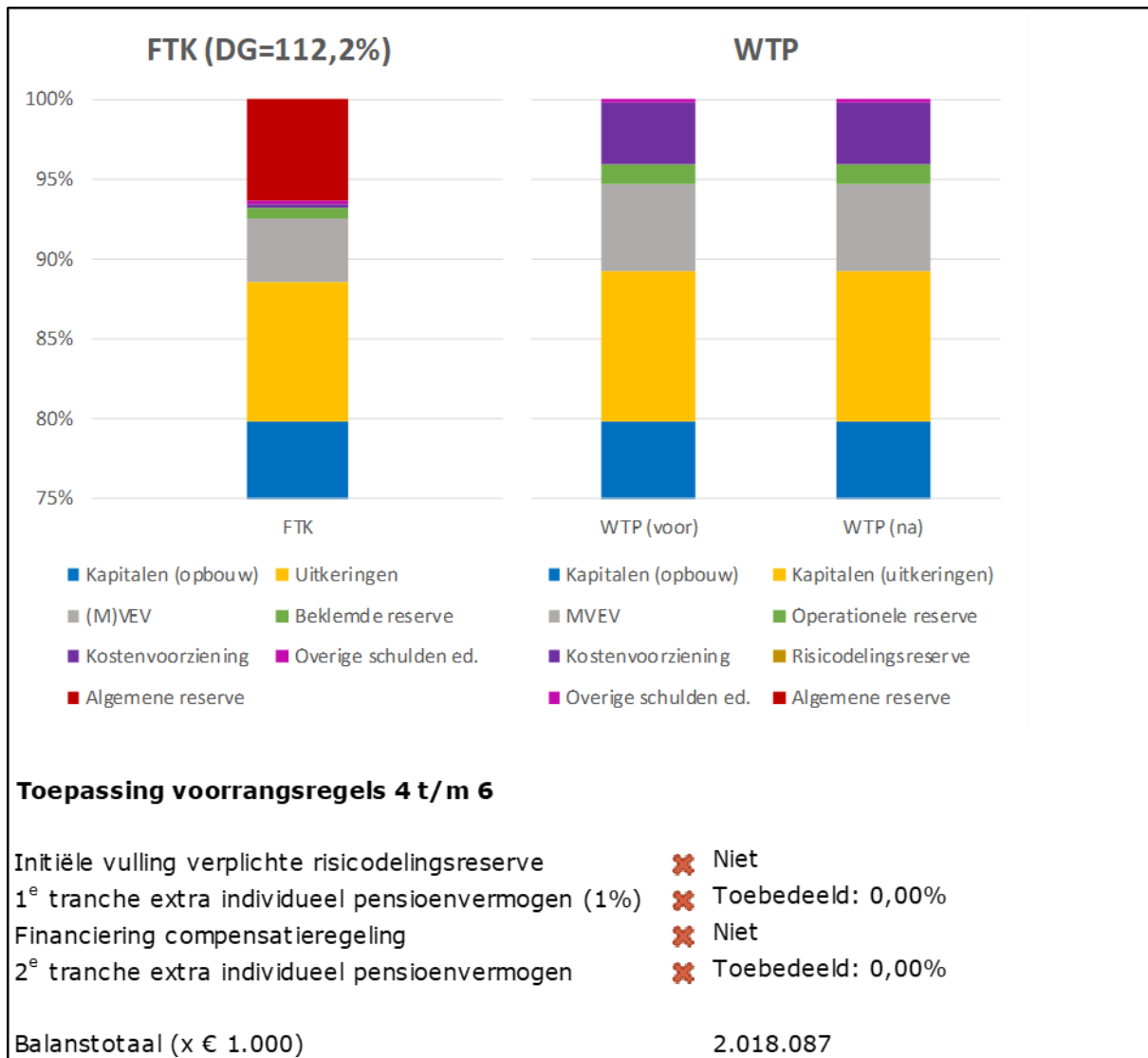

Figuur 3: Basisscenario. Grafische voorstelling balans onder FTK (links) en Wtp (rechts). Bij Wtp is zowel de situatie voor toedelen en compensatie als na toedelen en compensatie weergegeven.

Figuur 3 is het basisscenario op basis van de financiële positie van StiPP ultimo 2023. In deze situatie is uitgegaan van de balans van StiPP per 31 december 2023 met een eigen vermogen van 338 miljoen. Uit figuur 3 blijkt dat in deze situatie de risicodelingsreserve (voorrangsregel 4) volledig kan worden gevuld, en ook de compensatie (voorrangsregel 5a) en 1% toedelen (voorrangsregel 5b) kunnen volledig worden gefinancierd. Er resteert in deze situatie voldoende vermogen om 2,38% toe te delen als tweede tranche (voorrangsregel 6). In bovenstaande figuur is de tweede tranche in gelijke mate over de pensioenen van alle aanspraakgerechtigden verdeeld. De besluitvorming over de wijze waarop het resterende

fondsvermogen wordt verdeeld over (groepen) deelnemers moet evenwichtig zijn en is voorbehouden aan het bestuur van het pensioenfonds.

Scenario lager fondsvermogen

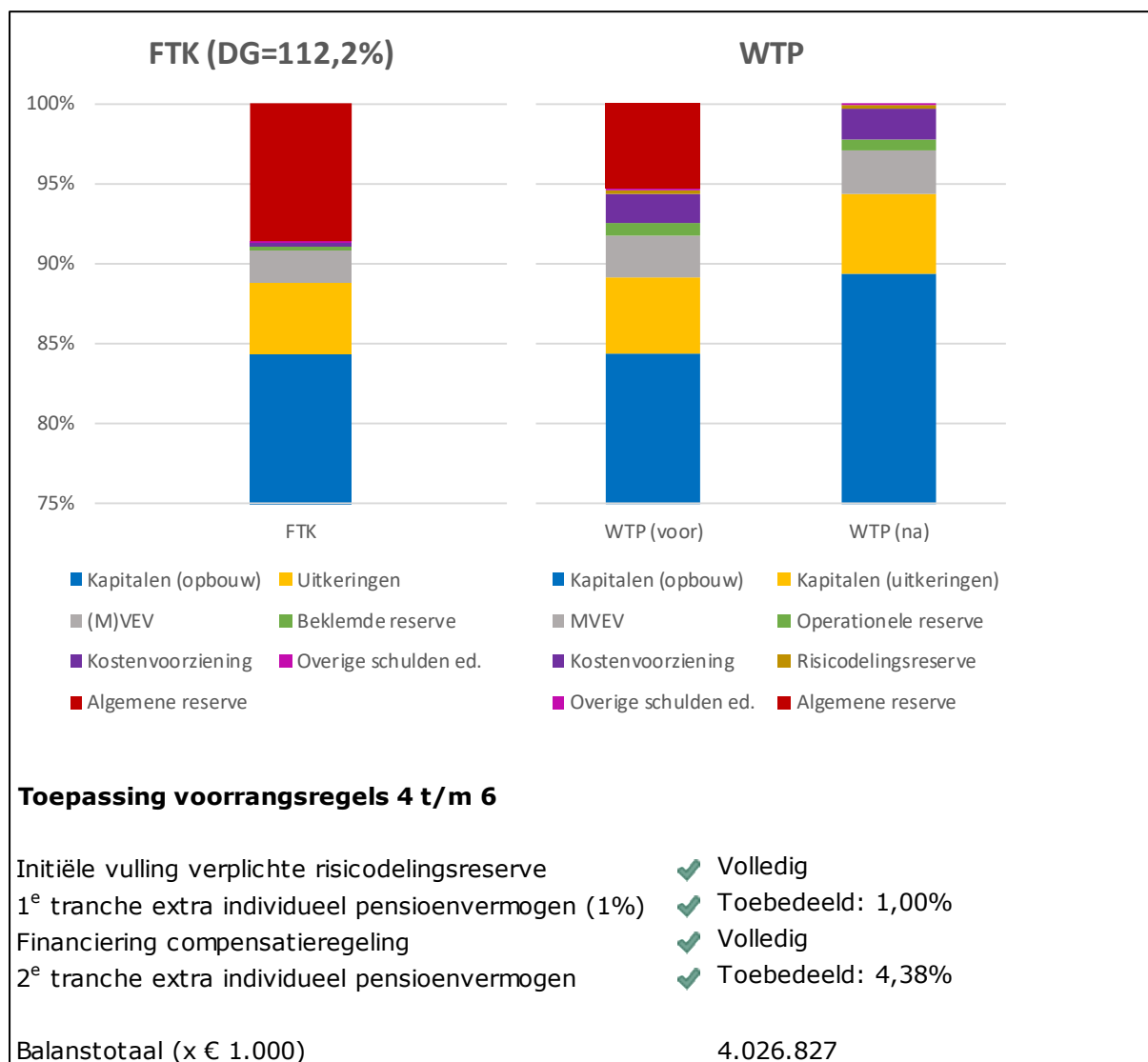

Figuur 4: Scenario lager fondsvermogen. Grafische voorstelling balans onder FTK (links) en Wtp (rechts). Bij Wtp is zowel de situatie voor toedelen en compensatie als na toedelen en compensatie weergegeven.

Uit figuur 4 blijkt dat, eveneens bij een dekkingsgraad van 112,2%, er geen middelen zijn om voorrangregel 4 t/m 6 te financieren. In deze situatie is uitgegaan van een daling van het eigen vermogen met EUR 118,7 miljoen ten opzichte van het basisscenario. In deze situatie is de reserve die het fonds heeft onder het FTK volledig benodigd voor de financiering van de onder Wtp verplicht aan te houden voorzieningen en reserves. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat de omvang van het MVEV geen procentuele afgeleide is van de voorziening, maar grotendeels in euro's wordt vastgesteld op basis van de omvang van de risicokapitalen voor overlijden en arbeidsongeschiktheid. Deze zijn onafhankelijk van de omvang van het fondsvermogen. Wanneer het fondsvermogen daalt, zal een relatief groter deel van het resterende fondsvermogen benodigd zijn om het (in procenten sterk groeiende) MVEV te kunnen dekken. Te zien is dat in dit scenario het grootste deel van de reserve onder het FTK wordt gebruikt voor het aan te houden MVEV en – daarnaast – de kostenvoorziening in de nieuwe pensioenregeling. De geschetste situatie kan zich voordoen in geval van

premietekorten in de jaren 2024 en 2025 in combinatie met negatieve ontwikkelingen in de beleggingen, zoals een aandelencrash.

Scenario hoger fondsvermogen

Figuur 5: Scenario hoger fondsvermogen. Grafische voorstelling balans onder FTK (links) en Wtp (rechts). Bij Wtp is zowel de situatie voor toedelen en compensatie als na toedelen en compensatie weergegeven.

Uit figuur 5 blijkt dat, eveneens bij een dekkingsgraad van 112,2%, er in dit scenario ruim voldoende middelen zijn om alle voorrangsregels te financieren. In deze situatie is uitgegaan van een stijging van het eigen vermogen met EUR 100 miljoen ten opzichte van het basisscenario. De relatieve omvang van het MVEV ten opzichte van het fondsvermogen daalt in deze situatie aanzienlijk. Als tweede tranche kan een toeslag van 4,38% worden toebedeeld. De geschetste situatie kan zich voordoen in geval van premieoverschotten in de jaren 2024 en 2025 in combinatie met positieve ontwikkelingen in de beleggingen, zoals stijgende aandelenkoersen. Dit scenario deed zich gedeeltelijk in 2023 voor. In bovenstaande figuur is de tweede tranche in gelijke mate over de pensioenen van alle aanspraakgerechtigden verdeeld. De besluitvorming over de wijze waarop het fondsvermogen wordt verdeeld over (groepen) deelnemers moet evenwichtig zijn en is voorbehouden aan het bestuur van het pensioenfonds.

3.5.2 Conclusie verschillende scenario's

Op basis van de voorgaande figuren kan geconcludeerd worden dat, bij dezelfde dekkingsgraad, de financiële consequenties van invaren verschillend kunnen zijn. Terugkijkend naar de periode 2022 en 2023 is te zien dat het eigen vermogen per jaareinde in deze periode varieerde tussen € 252,7 miljoen en € 338,3 miljoen (een maximale spreiding van ruim € 85 miljoen). De getoonde scenario's zijn op basis van schokken tot € 118,7 miljoen, maar lijken - gegeven de ontwikkelingen in de jaren 2022 en 2023 - niet slechts theoretisch van aard. In hoofdstuk 4 wordt, mede aan de hand van bovenstaande scenario's, nader beschreven in welke scenario's en situaties en binnen welke bandbreedtes het transitieplan onverkort door StiPP kan worden uitgevoerd en bij welke scenario's sociale partners in overleg zullen treden.

3.6 Gevolgen van de transitie en compensatie

De sociale partners hebben de wettelijke opdracht om de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel op evenwichtige wijze te realiseren. Eén van de gevolgen van de transitie is dat, als er sprake is van resterend fondsvermogen bij StiPP, dit resterende fondsvermogen aan alle belanghebbenden kan worden toebedeeld. Een dergelijke toedeling leidt op het moment van de transitie tot een verhoging van de pensioenvermogens van actieve deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en andere belanghebbenden en is hiermee een positief effect van de transitie.

Met behulp van berekeningen is ook vastgesteld dat een deel van de actieve en arbeidsongeschikte deelnemers, door het afschaffen van de leeftijdsafhankelijke staffel in de Plusregeling, in de toekomst minder premie inleggen dan in de huidige pensioenregeling. Sociale partners hebben besloten dat het in het kader van een evenwichtige transitie wenselijk is om een compensatieregeling in te stellen.

3.6.1 Toedelen resterend fondsvermogen

Zoals in paragraaf 3.4 toegelicht zal, indien er voldoende fondsvermogen aanwezig is bij StiPP, fondsvermogen in twee tranches op invaarmoment wordt toebedeeld aan alle (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere belanghebbenden in het fonds. Dit leidt tot een verhoging van de individuele pensioenvermogens. De eerste verhoging valt onder dezelfde voorrangregel als de financiering van de compensatieregeling en leidt tot een (maximale) verhoging van 1% van het individuele pensioenvermogen (opbouwfase) respectievelijk het individuele pensioenvermogen dat hoort bij de pensioenuitkering (uitkeringsfase). De tweede verhoging betreft de laatste voorrangregel en leidt, indien hiertoe voldoende financiële ruimte beschikbaar is, tot een aanvullende verhoging van de pensioenvermogens.

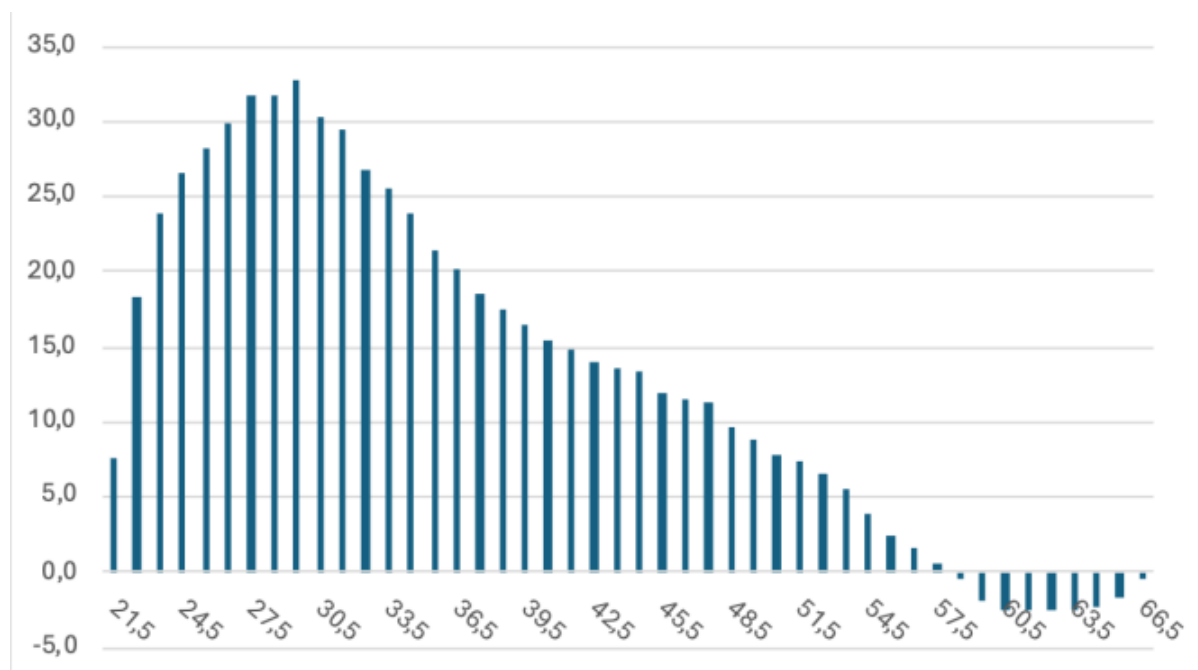
3.6.2 Compensatieregeling voor actieve deelnemers

Alleen deelnemers die op het moment van de transitie actief pensioen opbouwen of arbeidsongeschikt zijn bij het fonds, kunnen in aanmerking komen voor compensatie bij de transitie naar de nieuwe pensioenregeling. Voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers heeft het afschaffen van de leeftijdsafhankelijke premie van de Plusregeling geen effect. De compensatieregeling is voor hen dus niet van toepassing.

Bij het beoordelen van de vraag of, en zo ja, welke leeftijdsgroepen van de actieve deelnemers moeten worden gecompenseerd zijn de verwachte pensioenvermogens op de pensioendatum op basis van de leeftijdsonafhankelijke premie in de nieuwe pensioenregeling vergeleken met de verwachte pensioenvermogens op de pensioendatum op basis van de

huidige leeftijdsafhankelijke premiestaffel van de Plusregeling van StiPP aan de hand van 10.000 stochastische scenario's. Leeftijdsgroepen waarbij negatieve verschillen tussen de verwachte vermogens op basis van een leeftijdsonafhankelijk premiepercentage en een leeftijdsafhankelijk premiepercentage op basis van de premiestaffel ontstaan komen in aanmerking voor compensatie.

Figuur 6 laat het effect op het verwachte vermogen op pensioendatum per geboortjaar zien voordat er compensatie heeft plaatsgevonden.

Figuur 6: het effect op het verwachte vermogen op pensioendatum per geboortjaar voordat compensatie heeft plaatsgevonden.

Figuur 6 is vastgesteld op basis van het StiPP deelnemersbestand per 31-12-2023. De omvang van de compensatie is zeer afhankelijk van de (karakteristieken van de) deelnemerspopulatie van StiPP. Deze kan en zal dus per meetmoment verschillen. De uitgangspunten van de compensatieberekening zoals verwoord in deze paragraaf staan vast. De uitkomsten van de berekening, en daarmee de definitieve compensatie wordt vastgesteld op basis van het deelnemersbestand per 31-12-2025.

Bij het uitvoeren van de berekeningen die ten grondslag hebben gelegen aan de compensatieregeling is uitgegaan van de ontslag- of vertrekken die bij StiPP historisch zijn waargenomen in de Plusregeling, hierbij is een verlaging van deze ontslag- of vertrekken toegepast van 10%-punt. Op basis van deze uitgangspunten hebben de sociale partners geconstateerd dat er voor de actieve deelnemers met een leeftijd van 59 jaar en ouder op de beoogde transitiedatum van 1 januari 2026 aanleiding bestaat tot het verstrekken van een compensatie. Conform wet- en regelgeving geldt de compensatieregeling voor alle actieve deelnemers op invaarmoment c.q. transitiedatum. Hierbij is het niet van belang in welke regeling (basis- of plusregeling) de deelnemer vóór transitiedatum deelnam.

De sociale partners hebben er op grond van uitvoeringstechnische overwegingen voor gekozen om bij het toekennen van compensatie niet op individueel niveau rekening te houden met mogelijke voor- of nadelen van invaren. De compensatie wordt per leeftijd op de transitiedatum vastgesteld en iedere actieve deelnemer met de betreffende leeftijd op

transitiedatum ontvangt de eenmalige compensatie als percentage van de pensioengrondslag³. De compensatie wordt toegekend in de vorm van een eenmalige verhoging van het individuele pensioenvermogen op het invaarmoment.

De eenmalige verhoging van het individuele pensioenvermogen wordt bepaald door de vermenigvuldiging van de gemiddelde pensioengrondslag op jaarbasis met een compensatiepercentage per leeftijd op het moment van transitie. Onderstaande compensatiepercentages zijn vastgesteld op basis van het StiPP deelnemersbestand per 31-12-2023 en geven een indicatie van de te geven compensatie.

Leeftijd	Compensatiepercentage
t/m 58 jaar	0,0%
59 jaar	2,9%
60 jaar	5,8%
61 jaar	7,3%
62 jaar	7,8%
63 jaar	8,2%
64 jaar	8,7%
65 jaar	8,4%
66 jaar	5,6%

*Voorbeeld: een actieve deelnemer van 62 jaar met een pensioengrondslag op jaarbasis van EUR 25.000,- ontvangt op basis van bovenstaande tabel een compensatie van EUR 25.000*7,8% = EUR 1.950. Dit bedrag wordt op invaardatum éénmalig toegevoegd aan het individueel pensioenvermogen van deze deelnemer.*

De definitieve compensatiepercentages worden vastgesteld op basis van het deelnemersbestand per 31 december 2025. De percentages zijn sterk afhankelijk van de (karakteristieken van de) deelnemerspopulatie van StiPP. Deze kunnen en zullen dus op de invaardatum (per leeftijd) afwijken van de weergegeven percentages.

3.6.3 Compensatieregeling voor arbeidsongeschikte deelnemers

Voor deelnemers die op het moment van de transitie arbeidsongeschikt zijn en pensioen opbouwen op basis van vrijgestelde premies is eenzelfde systematiek van toepassing met andere compensatiepercentages. In de huidige pensioenregeling vindt de premievrije pensioenopbouw plaats op basis van het premiepercentage dat geldt voor de leeftijdsklasse van de arbeidsongeschikte deelnemers op de eerste dag van de WIA-toekenning. De leeftijdsklasse en het daarbij horende premiepercentage wijzigen daarna niet meer zolang de arbeidsongeschikte op basis van premievrijstelling pensioen opbouwt. Bij het vaststellen of er een aanleiding bestaat tot het verstrekken van compensatie is daarom het premiepercentage wat is toegekend op de 1^e WIA dag bepalend. Bij de uitvoering van deze berekening is geen rekening gehouden met revalideringskansen, omdat uit historische gegevens van het fonds blijkt dat deze voor de oudere leeftijdsgroepen die in aanmerking komen voor compensatie minimaal zijn.

De eenmalige verhoging van het individuele pensioenvermogen voor deze groep wordt bepaald door de vermenigvuldiging van de pensioengrondslag van de betreffende arbeidsongeschikte deelnemer, met het toepasselijke compensatiepercentage per leeftijd op het moment van transitie. Bij de uitvoering van deze berekening wordt uitgegaan van het

³ Dit betreft de gemiddelde pensioengrondslag over 12 maanden. Indien de deelneming in de pensioenregeling van StiPP korter heeft geduurd dan 12 maanden, wordt de berekening van de gemiddelde pensioengrondslag op jaarbasis gebaseerd op deze kortere periode.

premiepercentage dat voor de deelnemer van toepassing is voorafgaand aan het moment van de transitie. Arbeidsongeschikte deelnemers die voor de transitie een premiepercentage onder de 20% hebben ontvangen dientengevolge geen compensatie, arbeidsongeschikte deelnemers die een premiepercentage boven de 20% hebben ontvangen een compensatie.

Onderstaande percentages zijn vastgesteld op basis van het StiPP deelnemersbestand per 31-12-2023 en geven een indicatie van de te geven compensatie.

Leeftijd	Arbeidsongeschikten – premiepercentage op 1 ^e WIA dag		
	< 20%	21,5%	25,8%
t/m 57 jaar	0,0%	n.v.t.	n.v.t.
58 jaar	0,0%	n.v.t.	n.v.t.
59 jaar	0,0%	n.v.t.	n.v.t.
60 jaar	0,0%	9,1%	n.v.t.
61 jaar	0,0%	8,0%	n.v.t.
62 jaar	0,0%	6,7%	n.v.t.
63 jaar	0,0%	5,5%	n.v.t.
64 jaar	0,0%	4,0%	n.v.t.
65 jaar	0,0%	2,7%	11,7%
66 jaar	0,0%	1,5%	5,8%

De uitgangspunten van de compensatieberekening zoals verwoord in deze paragraaf, staan vast. De uitkomsten van de berekening, en daarmee de definitieve compensatie, worden vastgesteld op basis van het deelnemersbestand van StiPP per 31-12-2025. De percentages zijn sterk afhankelijk van de (karakteristieken van de) deelnemerspopulatie van StiPP. Deze kunnen en zullen dus op de invaardatum afwijken van de weergegeven percentages.

3.6.4 Financiering en wisselwerking voorrangregels die zien op toedelen en compensatie

De sociale partners verzoeken aan StiPP om bij de overgang naar de nieuwe pensioenregeling de bovenvermelde compensatieregeling voor actieve en arbeidsongeschikte deelnemers volledig te financieren uit het collectieve fondsvermogen op invaarmoment.

Voor de eerste tranche voor toedeling aan de pensioenvermogens en de financiering van de compensatieregeling is op basis van de gegevens per 31 december 2023 circa 1,5% van het totale fondsvermogen benodigd. Dit percentage is vastgesteld op basis van de fondssituatie op 31-12-2023 en zal in de toekomst nog veranderen als gevolg van onder meer de wisselende deelnemerspopulatie bij StiPP.

De sociale partners stellen geen middelen in de vorm van extra premies ter beschikking ten behoeve van de financiering van de compensatieregeling. Indien gedurende de aanloop naar de transitie duidelijk zou worden dat het collectieve fondsvermogen van StiPP ontoereikend is om de gelijkgestelde voorrangregels 5a (extra individueel pensioenvermogen) en 5b (compensatieregeling) volledig te financieren, dan zal het beschikbare vermogen voor beide onderdelen naar rato van beide voorrangregels worden aangepast. In geval van het toedelen betekent dit dat het percentage van 1% wordt verlaagd. In geval van de compensatieregeling betekent dit dat compensatie per geboortjaar naar rato wordt aangepast. Sociale partners hebben een bandbreedte bepaald voor de uitvoering van de compensatieregeling. Indien de financiële positie van StiPP op het transitiemoment geen compensatie ter hoogte van minimaal 80% van de beoogde hoogte kan bieden, dan treden sociale partners in overleg over de te nemen maatregelen. Een ruimere financiële positie van StiPP op het transitiemoment kan in geen geval leiden tot een hogere compensatie dan 100% van de beoogde compensatie.

4. Transitie-effecten

De sociale partners zijn samen met StiPP verantwoordelijk voor een evenwichtige overgang van het huidige pensioenstelsel naar het nieuwe pensioenstelsel. Hierbij hebben sociale partners en het bestuur van StiPP elk hun rol en toetsen zij beide op evenwichtigheid. De sociale partners doen dit aan de hand van de voorgestelde pensioenregeling in dit transitieplan.

Met de inhoudelijke verbetering van de pensioenregeling, de toedeling van een deel van het resterende fondsvermogen en een specifieke compensatieregeling voor oudere actieve en arbeidsongeschikte deelnemers menen de sociale partners voldoende maatregelen te hebben getroffen om een evenwichtige transitie te kunnen realiseren. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de verwachte effecten van de transitie aan de hand van de voorgeschreven methodieken en aanvullende inzichten.

4.1 Maatstaven voor bepaling van de evenwichtigheid van de transitie

Sociale partners hebben de volgende doelen gesteld voor de transitie:

- Behoud van de opgebouwde pensioenvermogens;
- Behoud van de pensioenuitkeringen;
- Compenseren van nadelen die voortvloeien uit de transitie;
- Vorming en instandhouding van adequate voorzieningen en reserves;
- Uitvoerbaarheid en uitlegbaarheid van de pensioenregeling.

Hierbij is oog voor de belangen van alle betrokkenen bij het fonds en wordt rekening gehouden met de volatiliteit van het deelnemersbestand van StiPP als ook met de volatiliteit in de vermogenspositie van het fonds tot aan de transitiedatum. Dit betekent dat de maatregelen, zoals weergegeven in dit transitieplan, zijn gebaseerd op de feiten en kennis zoals die op het moment van het vaststellen van dit transitieplan bekend zijn. Veranderingen die tot het moment van de transitie kunnen optreden in het premievolume, de omvang en leeftijdsamenstelling van het deelnemersbestand, de omvang van het fondsvermogen en de nadere uitwerking van de financiële opzet van de regeling door StiPP, kunnen gevolgen hebben voor de definitieve cijfers en percentages die in dit transitieplan worden vermeld. Een belangrijk uitgangspunt is verder dat alle maatregelen in totaliteit worden bekeken. Met andere woorden: er wordt gekeken of de overgang met inachtneming van alle beschreven aspecten tot een evenwichtig resultaat leidt voor alle belanghebbenden.

Voor het beoordelen van de evenwichtigheid hebben sociale partners gekeken naar de volgende maatstaven:

- Pensioenverwachting (paragraaf 4.2);
- Netto-profijt (paragraaf 4.3);
- Bruto-profijt (paragraaf 4.4);
- Pensioenvermogen na ten opzichte van pensioenvermogen voor invaren (zonder transitie-effecten; paragraaf 4.5);
- Uitkering na t.o.v. uitkering voor (zonder transitie-effecten; paragraaf 4.6); en
- Toekennen compensatie afschaffing doorsneesystematiek (paragraaf 4.7).

Voor elke maatstaf hebben sociale partners kwantitatieve bandbreedtes bepaald. Deze kwantitatieve bandbreedtes zijn toegelicht in paragraaf 4.8. In paragraaf 4.9 worden de resultaten van de analyses vergeleken met de bandbreedtes.

Bij het uitvoeren van de berekeningen is uitgegaan van de fictie dat per 31 december 2023 zou zijn ingevaren. De balans van het pensioenfonds per die datum en de toekomstverwachtingen op dat moment zijn de basis voor de uitgevoerde berekeningen en de daaruit resulterende uitkomsten. De gehanteerde toekomstverwachtingen zijn grotendeels vastgelegd in de gehanteerde scenariosets, zoals beschikbaar gesteld door De Nederlandsche Bank.

4.2 Pensioenverwachting

4.2.1 Uitleg pensioenverwachting

Bij de uitgevoerde berekeningen voor de pensioenverwachting worden mogelijke toekomstscenario's doorgerekend. Voor elk geboortjaar en voor elke categorie (actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) wordt voor de huidige pensioenregelingen op basis van de huidige rekenregels (FTK) de verwachte uitkomst bepaald, als ook voor de nieuwe pensioenregeling en de nieuwe rekenregels (Wtp).

Afhankelijk van de veronderstelde renteontwikkeling en de veronderstelde beleggingsrendementen zal een deelnemer op basis van deze scenario's in de nieuwe situatie een hoger of een lager pensioenvermogen opbouwen. Deze pensioenvermogens worden vervolgens omgerekend naar levenslange pensioenuitkeringen op basis van de veronderstellingen in het betreffende scenario.

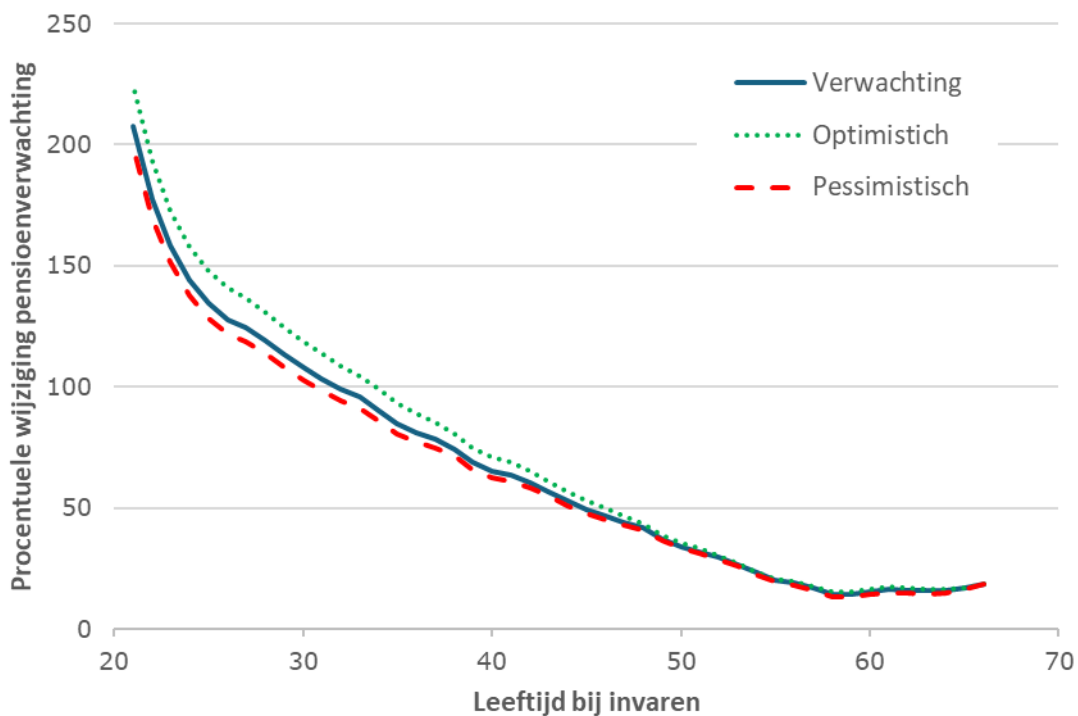
Er worden 10.000 scenario's doorgerekend die zijn ontleend aan de voorgeschreven P-scenarioset van De Nederlandsche Bank. Voor elk scenario afzonderlijk wordt de uitkomst onder Wtp vergeleken met de uitkomst onder FTK; dit geeft 10.000 keer een relatieve verandering. Vervolgens worden uit deze 10.000 relatieve veranderingen drie cijfers⁴ gehaald, dit betreffen:

- Een optimistische uitkomst (goed weer)
- Een verwachte uitkomst (verwacht weer)
- Een pessimistische uitkomst (slecht weer)

Voor deelnemers en gewezen deelnemers worden deze uitkomsten bepaald op de pensioendatum. Voor pensioengerechtigden zijn deze uitkomsten bepaald op het moment direct na invaren. Volgens de wettelijke regels zijn de resultaten bepaald voor elk geboortjaar afzonderlijk. Voor de leesbaarheid zijn de resultaten gepresenteerd op basis van leeftijd op het transitie moment.

⁴ Dit betreffen respectievelijk het 95%, 50% en 5% percentiel.

4.2.2 Pensioenverwachting actieve deelnemers

Figuur 7 Wijziging pensioenverwachting bij overgang van de huidige regeling naar de nieuwe regeling voor actieve deelnemers. De figuur toont het resultaat qua verwachte uitkomst (blauwe lijn), qua optimistische uitkomst (groene lijn) en qua pessimistische uitkomst (rode lijn).

In figuur 7 wordt de procentuele wijziging van de pensioenverwachting per leeftijd bij invaren getoond. Als de procentuele wijziging 0 is, dan betekent dit dat de pensioenverwachting vóór en na invaren gelijk is. Is de procentuele wijziging 100, dan betekent dit dat de pensioenverwachting na invaren 100% meer is dan voor invaren.

Uit figuur 7 blijkt dat actieve deelnemers van alle leeftijden een hogere pensioenverwachting hebben na invaren. Dit geldt in het verwachte scenario, maar ook in het pessimistische scenario. De jongste deelnemers kennen het grootste (positieve) effect. Voor hen leidt de overgang naar de Wtp en vooral de nieuwe, verbeterde pensioenregeling tot een veel hogere premie en daarmee tot een veel hoger verwacht pensioenvermogen op de pensioendatum. Naarmate een actieve deelnemer ouder is op moment van invaren, wordt het positieve effect kleiner. Dit wordt veroorzaakt doordat de toename van premie-inleg voor oudere actieve deelnemers minder groot is: zij zullen immers minder jaren deelnemen in de nieuwe regeling dan jongere deelnemers. Voor deelnemers van 60 jaar of ouder aan de Plusregeling is de premie-inleg onder Wtp lager dan in de huidige pensioenregeling. Zij worden echter gecompenseerd door middel van een eenmalige extra verhoging van het individueel pensioenvermogen op het moment van transitie zodat ook deze groep actieve deelnemers in het pessimistische scenario op een hogere pensioenverwachting uitkomt dan in de huidige regeling.

De tweede positieve verandering in pensioenverwachting voor alle leeftijden is ook het gevolg van lagere kosten bij pensionering. In de huidige FTK-regeling wordt op het moment van ingang van het pensioen 9% van het pensioenvermogen aangewend voor de financiering van kosten en buffers die verplicht zijn onder het FTK, terwijl in de Wtp-regeling naar verwachting circa 2,9% zal worden aangewend voor de vulling van de risicodelingsreserve. Op het

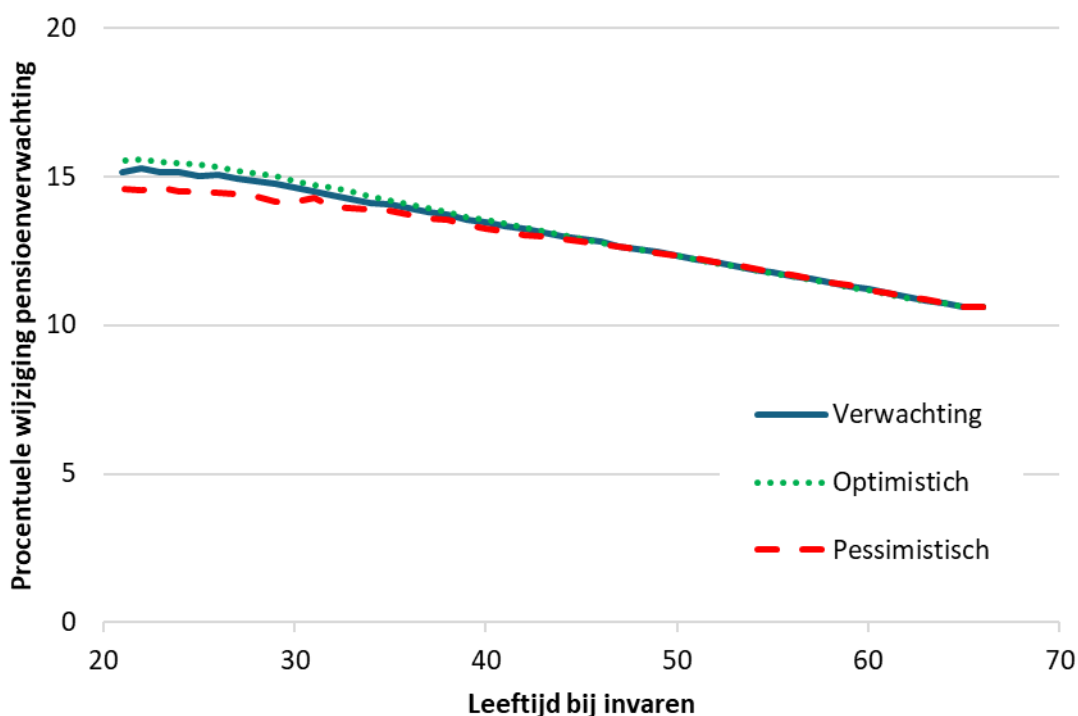
moment van pensionering worden in de nieuwe regeling geen andere kosten in mindering gebracht op het pensioenvermogen van de deelnemer.

Ten derde is er op het moment van de transitie sprake van het toedelen van het overschot aan fondsvermogen als de financiële positie van het fonds dit toelaat. In de berekeningen op basis van de stand 31-12-2023 gaat het om 1% bij de eerste tranche en ruim 2% bij de tweede tranche. Dit verbetert de pensioenverwachting onder Wtp voor alle belanghebbenden in gelijke mate.

De vierde en laatste reden voor de hogere pensioenverwachtingen is de afwijkende verwerking van het actuariële sterfteresultaat. In tegenstelling tot de huidige pensioenregeling, wordt in de nieuwe regeling het actuariële sterfteresultaat direct verwerkt in de pensioenen van de (gewezen) deelnemers. Verondersteld wordt dat dit actuariële sterfteresultaat gemiddeld genomen op lange termijn positief is. Dit werkt door in de hogere pensioenverwachting. Dit effect op de pensioenverwachting is bij actieven wel beperkt in verhouding tot het effect van de hogere premie.

Als gevolg van de vier genoemde verschillen liggen de pensioenverwachtingen voor actieve deelnemers in de nieuwe regeling fors hoger. De verschillen tussen een verwacht, optimistisch en pessimistisch scenario zijn nagenoeg verwaarloosbaar. Dit komt doordat het effect van premie domineert en er onder Wtp uitgegaan wordt van hetzelfde beleggingsbeleid als dat in de huidige regeling geldt. Er ontstaan hierdoor geen verschillen door verwachte rendementen.

4.2.3 Pensioenverwachting gewezen deelnemers

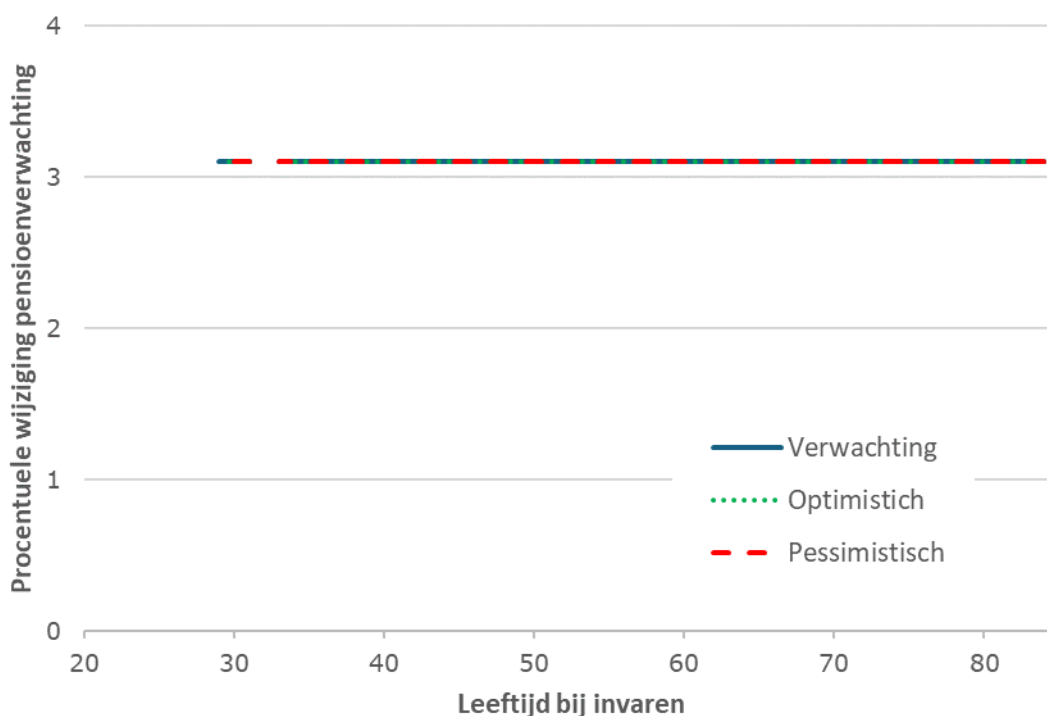
Figuur 8: Wijziging pensioenverwachting bij overgang van de huidige regeling naar de nieuwe regeling voor gewezen deelnemers (slapers). De figuur toont het resultaat qua verwachte uitkomst (blauwe lijn), qua optimistische uitkomst (groene lijn) en qua pessimistische uitkomst (rode lijn).

In figuur 8 wordt de procentuele wijziging van de pensioenverwachting voor gewezen deelnemers ofwel 'slapers' per leeftijd na invaren getoond. Als de procentuele wijziging 0 is, dan betekent dit dat de pensioenverwachting vóór en na invaren gelijk is. Is de procentuele wijziging 10, dan betekent dit dat de pensioenverwachting na invaren 10% meer is dan voor invaren.

Uit figuur 8 blijkt dat slapers van alle leeftijden een hogere pensioenverwachting hebben na invaren. Figuur 8 laat ook zien dat, in tegenstelling tot actieve deelnemers, gewezen deelnemers (slapers) niet profiteren van de hogere premie-inleg onder de nieuwe pensioenregeling. Zij ontvangen immers geen premie meer. Daardoor zijn de verschillen ten opzichte van de verwachtingen onder de huidige regeling relatief beperkt en zijn ook de verschillen tussen de verschillende leeftijden kleiner.

Desondanks blijkt uit figuur 8 dat voor alle leeftijden de eerste pensioenuitkering naar verwachting hoger zal zijn. Dat wordt veroorzaakt door dezelfde redenen die, los van de hogere premie, voor de actieve deelnemers ook gelden. Dit zijn de lagere kosten bij pensionering, zoals toegelicht in paragraaf 4.2.2, het toedelen van het resterend fondsvermogen (1% bij de eerste tranche en ruim 2% bij de tweede tranche) en de verwerking van het actuariael sterfresultaat in de opbouwfase. Hoe langer een deelnemer in de opbouwfase zit, hoe groter dit effect doorwerkt in de pensioenverwachting. Dit verklaart waarom het positieve effect afneemt met de leeftijd en daarmee het verschil tussen de verschillende leeftijden.

4.2.4 Pensioenverwachting pensioengerechtigden

Figuur 9: Wijziging pensioenverwachting bij overgang van de huidige regeling naar de nieuwe regeling voor pensioengerechtigden. De figuur toont het resultaat qua verwachte uitkomst (blauwe lijn), qua optimistische uitkomst (groene lijn) en qua pessimistische uitkomst (rode lijn).

In figuur 9 wordt de procentuele wijziging van de pensioenverwachting per leeftijd na invaren getoond. Als de procentuele wijziging 0 is, dan betekent dit dat de pensioenverwachting vóór en na invaren gelijk is. Is de procentuele wijziging 1, dan betekent dit dat de pensioenverwachting na invaren 1% meer is dan voor invaren.

Uit figuur 9 blijkt dat pensioengerechtigden van alle leeftijden een beperkt hogere pensioenverwachting hebben na invaren. Pensioengerechtigden zijn deelnemers die een ouderdomspensioen of een nabestaandenpensioen ontvangen. Het grootste deel van deze groep ontvangt een ouderdomspensioen en is ouder dan 67 jaar, maar er zijn ook jonge nabestaanden die een nabestaandenpensioen ontvangen. De jongste nabestaande in het deelnemersbestand is 28 jaar. Daarnaast zijn er geen nabestaanden van 31 jaar. Deze twee zaken verklaren waarom de lijn in figuur 9 begint bij 28 jaar en een onderbreking kent bij leeftijd 31 jaar.

Voor pensioengerechtigden geldt dat er direct na invaren een pensioenuitkering is die 3% hoger is dan voor invaren. Dit geldt in alle scenario's en is het gevolg van het toedelen van een deel van het resterende fondsvermogen (voorrangsregels 5b en 6, zie paragraaf 3.2). Doordat er wordt gekeken naar de pensioenuitkering direct na invaren (op 1-1-2026), wordt er in deze figuur geen rekening gehouden met wat er in de scenario's gebeurt op het gebied van rendementen of met de werking van de risicodelingsreserve tijdens de uitkeringsfase.

Sociale partners zijn door StiPP op de hoogte gesteld dat de opzet van de (verplichte) kostenvoorziening, die thans betaald wordt door en aangehouden wordt voor de pensioengerechtigden, in de nieuwe financiële opzet gaat wijzigen. StiPP zal een algemene kostenvoorziening gaan aanhouden die bij invaren initieel vanuit het fondsvermogen wordt gevormd. Deze aanpassing leidt er mogelijk toe dat de reeds bestaande kostenvoorziening bij invaren wordt toegevoegd aan de pensioenvermogens van de pensioengerechtigden. Is dit het geval, dan zal dit bij invaren leiden tot een extra verhoging van de lopende pensioenuitkeringen. Sociale partners merken op dat de technische en financiële uitwerking van de financiële opzet een verantwoordelijkheid is van StiPP. De beoogde opzet met betrekking tot de kostenvoorziening in de uitkeringsfase maakt geen direct onderdeel uit van het transitieplan. Dit betekent onder andere dat het effect hiervan niet zichtbaar is in figuur 9. Sociale partners hebben evenwel kennis genomen van deze wijziging en de mogelijke gevolgen en besteden hier de nodige aandacht aan bij de evenwichtigheidsbeoordeling in hoofdstuk 5.

4.2.5 Conclusie pensioenverwachtingen

Op basis van de doorrekening van de voorgeschreven scenario's gaan alle deelnemers, kijkend naar status en kijkend naar leeftijd, er qua pensioenverwachting op vooruit, nog los van het effect van de hogere premie in de nieuwe regeling. De oorzaak hiervan is verschillend per categorie en het effect is qua grootte ook verschillend, maar op basis van pensioenverwachting loont een overgang naar Wtp voor alle belanghebbenden.

Voor actieve deelnemers is daarnaast sprake van een (aanzienlijke) verbetering van de pensioenverwachting als gevolg van de hogere premie die in de nieuwe regeling gaat gelden. Dit effect is het grootst voor jongere deelnemers en neemt af met de leeftijd. Het feit dat een actieve deelnemer in de nieuwe regeling daarvoor een aanzienlijk hogere bijdrage gaat betalen dan in de huidige regeling draagt bij aan dit grote verschil, maar wordt in de berekening van de pensioenverwachting niet meegenomen. De compensatieregeling voor oudere actieve deelnemers draagt eraan bij dat de pensioenverwachting ook voor oudere leeftijdscategorieën hoger uitvalt dan in de bestaande regeling. Voor gewezen deelnemers is de verbetering ten opzichte van de huidige situatie beperkt, deze kan voornamelijk herleid

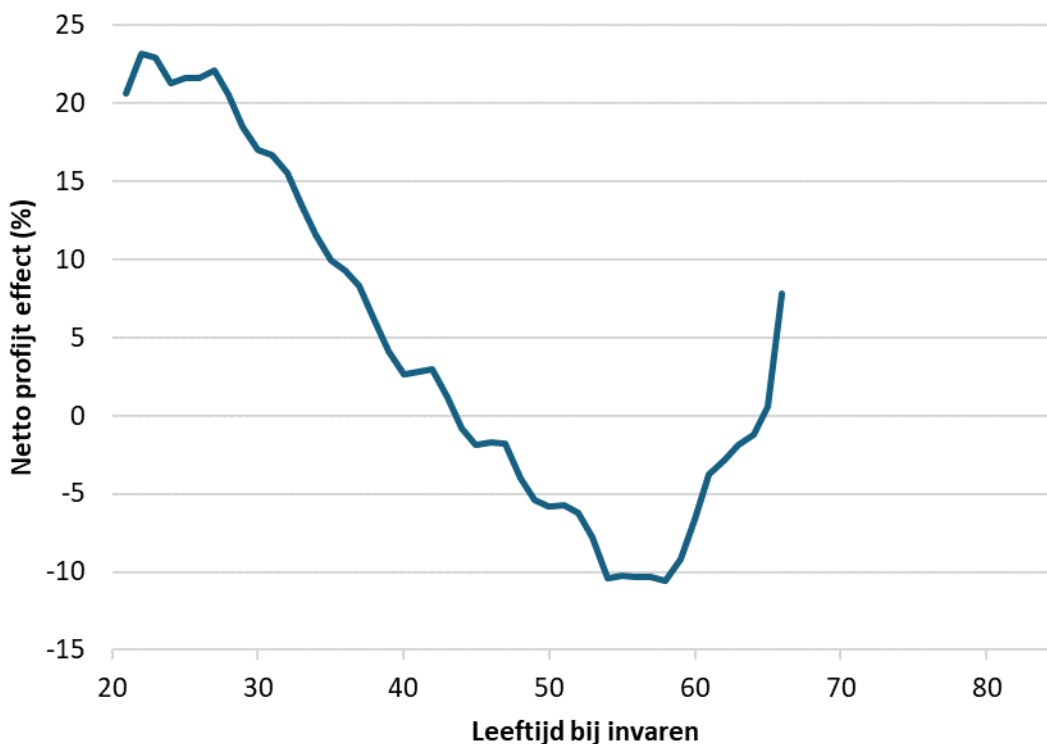
worden tot de lagere kosten voor pensioeninkoop op de pensioendatum. Voor pensioengerechtigden is de verbetering voornamelijk te herleiden tot de verhoging van de pensioenuitkering als gevolg van de toedeling van een deel van het resterend fondsvermogen op de transitiedatum.

4.3 Netto-profijt

4.3.1 Uitleg netto-profijt

Ook bij de netto-profijtberekeningen worden mogelijke toekomstscenario's doorgerekend. Er worden ook hier 10.000 scenario's doorgerekend, die zijn ontleend aan de voorgeschreven Q-scenarioset van De Nederlandsche Bank. Bij de netto-profijtberekeningen wordt gekeken naar alle uitkeringen die een deelnemer gaat ontvangen én naar hoeveel premie hiervoor is afgedragen (door werkgever en werknemer gezamenlijk). Dit wordt vergeleken met de verhouding hiertussen in de huidige regeling. Meer uitkering voor dezelfde premie leidt in deze berekeningen tot een hoger netto-profijt. Dezelfde uitkering voor meer premie leidt in deze berekeningen tot een lager netto-profijt. Als er sprake is van herverdeling van vermogen tussen leeftijdsgroepen, dan zal dit per leeftijdsgroep leiden tot een hogere (respectievelijk lagere) uitkering en daarmee tot een hoger (respectievelijk lager) netto-profijt. Netto-profijt wordt daarom gepresenteerd als een weergave van herverdeling tussen leeftijdsgroepen.

4.3.2 Netto-profijt actieve deelnemers

Figuur 10 Netto-profijteffect bij overgang van de huidige regeling naar de nieuwe regeling voor actieve deelnemers.

Uit figuur 10 blijkt dat het netto-profijteffect voor actieve deelnemers positief begint voor jonge deelnemers, vervolgens negatief wordt vanaf leeftijd 43, verder afneemt tot negatieve waarden bij leeftijd 60 en ten slotte weer toeneemt naar positieve waarden vanaf leeftijd 65 tot pensioendatum.

Dit verloop is grotendeels te verklaren op grond van twee elementen.

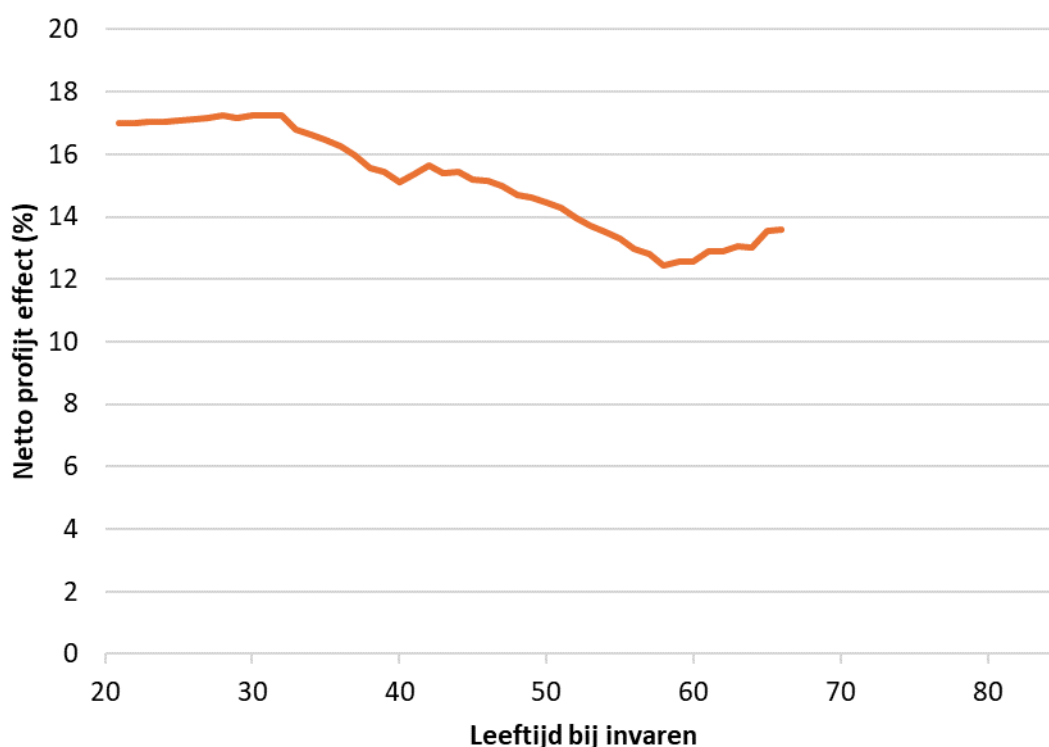
- De eerste verklaring betreft de verhouding tussen (doorsnee)premie en actuariële premie. Een jonge deelnemer betaalt in de huidige regeling dezelfde (bruto-)premie als een oude deelnemer. De jonge deelnemer krijgt hier in de leeftijdsafhankelijke premiestaffel van de Plusregeling een lage toevoeging aan het eigen pensioenvermogen voor terug, terwijl op basis van diezelfde staffel voor een oude deelnemer een hoge toevoeging van toepassing is. In de nieuwe pensioenregeling (Wtp) is de verhouding tussen hetgeen een deelnemer betaalt (bruto-premie) en de toevoeging aan het eigen pensioenvermogen (netto-spaarpremie) op basis van wettelijk voorschrift voor alle deelnemers gelijk. Voor oudere deelnemers is - in termen van netto-profijt - de huidige pensioenregeling (FTK) gunstiger: er is een relatief hoge toevoeging ten opzichte van wat daarvoor door werkgever en werknemer gezamenlijk aan premie wordt betaald. Een deelnemer van 43 tot 65 jaar gaat er in deze berekeningen daarom op achteruit in de nieuwe pensioenregeling (Wtp), dit is te zien als een negatief netto-profijt. Dit laat onverlet dat de pensioenverwachting van deze deelnemer aanmerkelijk positiever is dan in de huidige pensioenregeling (FTK). Voor een jonge deelnemer geldt dat de overgang naar de nieuwe regeling per saldo juist positief uitpakt als gevolg van de hogere premie-inleg die meer waarde heeft dan de betaalde bijdragen van werkgever en werknemer ten opzichte van de huidige situatie.
- De tweede verklaring betreft de compensatie voor de afschaffing van de doorsneesystematiek. De grafiek daalt eerst en loopt vervolgens weer op vanaf 59 jaar. Dit komt doordat deelnemers van 59 jaar en ouder een compensatie ontvangen om de lagere premie-inleg bij overgang naar de nieuwe pensioenregeling op te vangen. Deze compensatie leidt tot een toevoeging van extra vermogen in het individuele pensioenvermogen, met als gevolg een hogere pensioenuitkering op de pensioendatum. Voor dit extra pensioen wordt echter geen premie betaald. De toevoeging van het extra vermogen op grond van compensatie wordt namelijk gefinancierd uit het fondsvermogen. In termen van netto-profijt leidt dit tot een positief effect.

Daarnaast wordt het netto-profijt ook beïnvloed door:

- Het toedelen van resterend fondsvermogen bij invaren;
- Het verlagen van de afslagen bij pensionering;
- De afwijkende verwerking van het actuariële sterfteresultaat; en
- Het toedelen van een deel van de risicodelingsreserve als het beleidstechnische maximum van deze reserve wordt overschreden.

Het toedelen van resterend fondsvermogen op het moment van de transitie leidt tot lusten (een hogere pensioenuitkering), maar niet tot lasten (premie) in de berekening van het netto-profijt. Het verlagen van de afslagen bij pensionering (9% van het pensioenvermogen ten behoeve van de financiering van de kosten en buffer onder FTK versus 2,9% ten behoeve van de vulling van de risicodelingsreserve onder Wtp) leidt tot een hogere pensioenuitkering bij hetzelfde pensioenvermogen. De pensioenvermogens stijgen verder doordat onder Wtp pensioenvermogens van overleden deelnemers zonder partner vrijvallen ten gunste van alle deelnemers, waar deze vrijval onder FTK in de algemene reserve van het fonds en niet in de individuele vermogens van de deelnemers belandt. Ten slotte kent de risicodelingsreserve een maximale omvang. Als deze maximale omvang wordt overschreden, dan wordt het overschot uitgedeeld aan de - op dat moment - aanwezige pensioengerechtigden. Aangezien actieve deelnemers op enig moment ook tot die groep behoren, ervaren ze in deze berekeningen ook een effect hiervan. De laatste twee effecten zijn groter (positiever) voor jonge deelnemers.

4.3.3 Netto-profijt gewezen deelnemers

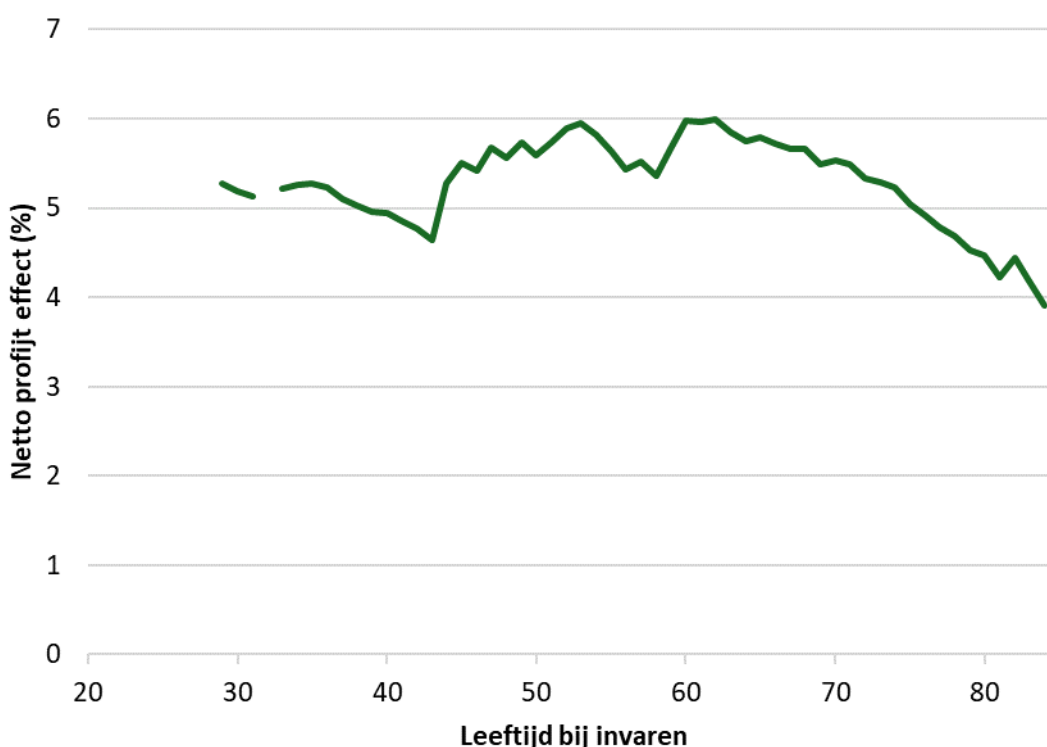
Figuur 11 Netto-profijteffect bij overgang van de huidige regeling naar de nieuwe regeling voor gewezen deelnemers (slapers).

In tegenstelling tot actieve deelnemers hebben gewezen deelnemers voor alle leeftijden een positief netto-profijteffect, zoals blijkt uit figuur 11. Belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

- Het toedelen van resterend fondsvermogen bij invaren;
- Het verlagen van de afslagen bij pensionering;
- De vrijval van pensioenvermogens van overleden deelnemers zonder partner; en
- Het toedelen van een deel van de risicodelingsreserve als het beleidstechnische maximum wordt overschreden.

Het toedelen van resterend fondsvermogen op het moment van de transitie leidt tot lusten (een hogere pensioenuitkering), maar niet tot lasten (premie) in de berekening van het netto-profijt. Het verlagen van de afslagen bij pensionering (9% van het pensioenvermogen ten behoeve van de financiering van de kosten en buffer onder FTK versus 2,9% ten behoeve van de vulling van de risicodelingsreserve onder Wtp) leidt tot een hogere pensioenuitkering bij hetzelfde pensioenvermogen. De pensioenvermogens stijgen verder doordat onder Wtp pensioenvermogens van overleden deelnemers zonder partner vrijvallen ten gunste van alle deelnemers, waar deze vrijval onder FTK in de algemene reserve van het fonds en niet in de individuele vermogens van de deelnemers belandt. Ten slotte kent de risicodelingsreserve een maximale omvang. Als deze maximale omvang wordt overschreden, dan wordt het overschot uitgedeeld aan de - op dat moment - aanwezige pensioengerechtigden. Aangezien actieve deelnemers op enig moment ook tot die groep behoren, ervaren ze in deze berekeningen ook een effect hiervan. De laatste twee effecten zijn groter (positiever) voor jonge deelnemers, wat de grotere toename voor deze categorie verklaart.

4.3.4 Netto-profijt pensioengerechtigden

Figuur 12 Netto-profijteffect bij overgang van de huidige regeling naar de nieuwe regeling voor pensioengerechtigden.

Net als gewezen deelnemers hebben pensioengerechtigden voor alle leeftijden een positief netto-profijteffect, zoals blijkt uit figuur 12. Belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

- Het toedelen van resterend fondsvermogen bij invaren;
- De vrijval van pensioenvermogens van overleden deelnemers zonder partner; en
- Het toedelen van een deel van de risicodelingsreserve als het beleidstechnische maximum wordt overschreden.

Het toedelen van resterend fondsvermogen leidt tot lusten (hogere pensioenuitkering), maar niet tot lasten (premie) in de berekening van netto-profijt. De pensioenvermogens stijgen verder doordat onder Wtp pensioenvermogens van deelnemers zonder partner vrijvallen ten gunste van alle deelnemers, waar deze vrijval onder FTK in de algemene reserve van het fonds en niet in de individuele vermogens van de deelnemers belandt. Ten slotte kent de risicodelingsreserve een maximale omvang. Als deze maximale omvang wordt overschreden, wordt het overschot uitgedeeld aan de -op dat moment- pensioengerechtigden. Het ietwat grillige verloop van de curve over de verschillende leeftijden tot 65 jaar kan worden verklaard uit de beperkte aantallen pensioengerechtigden in deze groep, waarbij de effecten van de transitie afhankelijk zijn van de individuele kenmerken van de uitkering.

4.3.5 Conclusies ten aanzien van netto-profijt

De netto-profijteffecten verschillen procentueel behoorlijk tussen de verschillende deelnemersgroepen (actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) en tussen leeftijdsgroepen. De effecten zijn echter verklaarbaar en de redenen voor deze effecten liggen in de voorgeschreven toepassing van de wet- en regelgeving dan wel in door sociale partners bewust gekozen aanpassingen aan de pensioenregeling. In onderstaand schema wordt een verklaring van de verschillende gevolgen weergegeven.

Resultaatbron	Van toepassing op	Gevolgen voor specifieke groepen deelnemers	Oorzaak
Andere verhouding doorsneepremie en actuariële premie	Actieve deelnemers	Jong betaalt in het nieuwe systeem niet meer voor oud. Daarom positief effect voor jonge actieve deelnemers, en negatief effect voor oudere actieve deelnemers	Wet- en regelgeving
Compensatie afschaffing doorsneepremie	Oudere actieve deelnemers	Oudste leeftijdsgroepen krijgen compensatie	Wens voor compensatie, zodat verwachte pensioenuitkering niet lager is in de nieuwe pensioenregeling
Het verlagen van de afslagen bij pensionering	Actieve en gewezen deelnemers	Nee, uniforme verlaging	Vernieuwde financiële opzet
De vrijval van pensioenvermogens van overleden deelnemers zonder partner	Alle deelnemers	Jonge deelnemers profiteren meer dan oudere deelnemers. Dit komt omdat de vrijval wordt toegevoegd aan het individuele vermogen. Jongere deelnemers krijgen hier vaker mee te maken gedurende (veronderstelde) levenslange deelname. En voor jongere deelnemers kan dit extra bedrag langer renderen.	Vernieuwde financiële opzet
Het toedelen van een deel van de risicodelingsreserve als het beleidstechnische maximum wordt overschreden	Alle deelnemers die toetreden tot het uitkeringscollectief	Jonge deelnemers die over een groot aantal jaar met pensioen gaan, profiteren meer dan oudere deelnemers die eerder met pensioen gaan. Dit komt omdat naar verwachting het beleidstechnische maximum pas (veel) later dan transitiedatum wordt bereikt.	Vernieuwde financiële opzet
Het toedelen van onverdeeld pensioenvermogen bij invaren	Alle deelnemers	Nee, uniform percentage	Keuzes rondom verdeling fondsvermogen

4.4 Alternatieve maatstaf: bruto-profijt

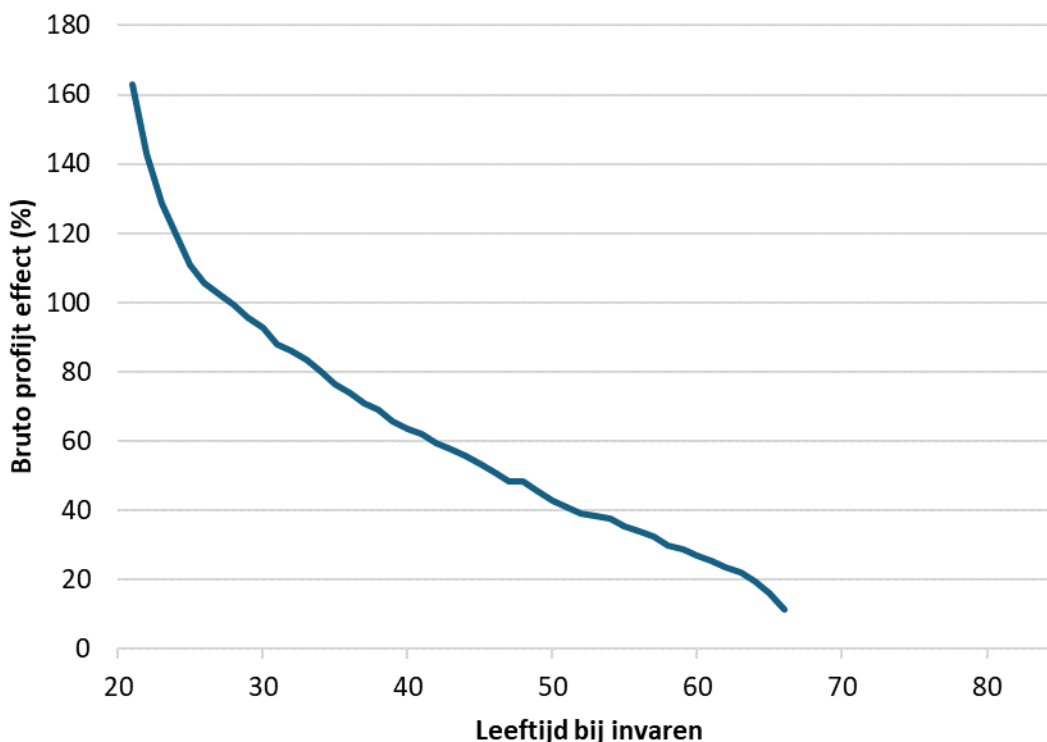
Sociale partners hebben ervoor gekozen om naast de twee wettelijk verplichte maatstaven, ook te kijken naar een alternatieve maatstaf om de evenwichtigheid van de transitie ten aanzien van de actieve deelnemers te beoordelen. Als alternatieve maatstaf is het bruto-profijt gekozen. Deze maatstaf is wettelijk voorgeschreven om de herverdelingseffecten inzichtelijk te maken van de transitie van een premieregeling naar een flexibele premieregeling zonder risicodelingsreserve en wordt als zodanig toegepast door verzekeraars en premiepensioeninstellingen (PPI's).

Met deze berekening wordt gekeken naar de effecten van een hogere of lagere premie-inleg voor deelnemers. Het effect van de aanpassing van de premie-inleg is bij StiPP verreweg het grootste effect dat optreedt tijdens de transitie. Het effect van de risicodelingsreserve ten opzichte van andere transitie-effecten is bij StiPP (zeer) beperkt. Sociale partners zijn daarom van mening dat de maatstaf bruto-profijt meer past bij de situatie van StiPP, waar tegelijkertijd met het afschaffen van de progressieve en doorsneepremie een aanzienlijk verbetering van de pensioenregeling (gemiddeld hogere premie-inleg) wordt gerealiseerd.

4.4.1 Uitleg bruto-profijt

Bij bruto-profijt wordt volgens de wettelijke definitie er slechts één scenario doorgerekend. Sociale partners kiezen ervoor om een eigen invulling te geven aan de gekozen maatstaf en bekijken hiervoor, net als bij netto-profijt, 10.000 scenario's die zijn ontleend aan de voorgeschreven Q-scenariaset van De Nederlandsche Bank. Bij bruto-profijt wordt gekeken naar hoeveel premie er wordt afgedragen (door werkgever en werknemer gezamenlijk) voor een deelnemer. Het verschil in premie-inleg tussen de nieuwe pensioenregeling (Wtp) en de huidige pensioenregeling (FTK) wordt afgezet tegen de uitkeringen die in de huidige pensioenregeling (FTK) worden uitgekeerd. Doordat het bruto-profijteffect gebaseerd is op een premieverschil tussen de huidige pensioenregeling (FTK) en de nieuwe pensioenregeling (Wtp), volgt direct dat het bruto-profijteffect voor inactieve deelnemers (gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) gelijk is aan 0; deze resultaten worden dan ook niet getoond.

4.4.2 Bruto-profijt actieve deelnemers

Figuur 13: Bruto-profijteffect bij overgang van de huidige regeling naar de nieuwe regeling voor actieve deelnemers.

De voorgenoemde aanpassing van de pensioenregeling leidt per saldo voor alle leeftijden tot hogere premies en daarmee – zoals te zien in figuur 13 – tot een positief bruto-profijteffect voor alle leeftijden. Met name voor de jongere deelnemers is sprake van fors hogere premies. Het verschil in premie wordt vergeleken met de uitkeringen die een deelnemer onder de huidige pensioenregeling zou hebben bereikt. De vorm van de grafiek is hierdoor logisch, want:

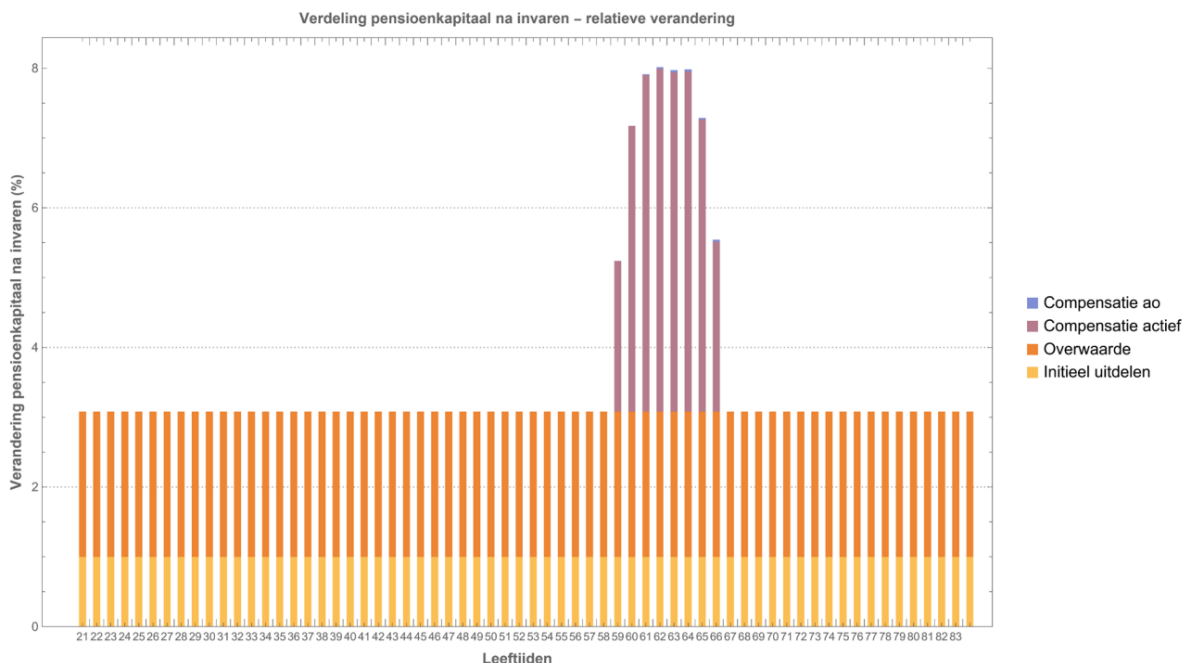
- Voor oude deelnemers wordt een beperkt aantal jaren premie-inleg (teller) vergeleken met de totale uitkering onder FTK (noemer). Dit maakt het bruto-profijt effect klein;
- Voor jonge deelnemers wordt de hogere premie-inleg (teller) vergeleken met de totale uitkering onder FTK (noemer). De uitkering onder FTK is - als gevolg van lagere premie-inleg in de huidige pensioenregeling - relatief laag, waardoor het bruto-profijteffect groot wordt.

4.4.3 Conclusies bruto-profijt

De bruto-profijteffecten verschillen procentueel behoorlijk tussen de verschillende leeftijdsgroepen. De resultaten zijn echter verklaarbaar op basis van de verbeterde pensioenregeling, waarbij meer premie wordt ingelegd voor met name de jongere leeftijdsgroepen. De bruto-profijteffecten zijn voor alle leeftijden positief en te herleiden tot de resterende duur van deelname.

4.5 Pensioenvermogen na transitie ten opzichte van pensioenvermogen voor transitie

Voor actieve deelnemers, arbeidsongeschikten en gewezen deelnemers vinden sociale partners het van belang dat ze vertrouwen hebben in de transitie. Bij vergelijking van de hoogte van het pensioenvermogen voor transitie met het pensioenvermogen direct na transitie is daarom als alternatieve maatstaf de vermogensverdeling als gevolg van invaren bekeken.

Figuur 14: Vermogensverandering per leeftijd als gevolg van verdeling van collectieve buffers.

In figuur 14 is te zien dat voor alle leeftijd de vermogensverandering positief is. Als gevolg van de keuze om op de transitiedatum aan alle belanghebbenden zowel een initiële toedeling

van 1% als een aanvullende toedeling van ruim 2% van het resterend fondsvermogen te doen, stijgt het individuele pensioenvermogen van alle belanghebbenden met zo'n 3%. Specifiek voor de groep actieve deelnemers van 59 jaar en ouder is er daarnaast sprake van een eenmalige verhoging van het pensioenvermogen als gevolg van de compensatie. Er wordt derhalve voldaan aan de doelstelling dat het pensioenvermogen voor invaren ten minste gelijk is aan het pensioenvermogen na invaren. In het basisscenario is voor alle groepen sprake van een verhoging van het pensioenvermogen.

4.6 Uitkering na transitie ten opzichte van uitkering voor transitie

Voor pensioengerechtigden vinden sociale partners het van belang dat ze vertrouwen hebben in de transitie. Voor vergelijking van de uitkering voor transitie met de uitkering direct na transitie is daarom als alternatieve maatstaf het effect op uitkeringen als gevolg van invaren bekeken.

In de nieuwe situatie wordt de uitkering bepaald op basis van het projectierendement dat door StiPP op de door DNB gepubliceerde RTS wordt gesteld. In de oude situatie werd een voorziening aangehouden, die eveneens is gebaseerd op dezelfde door DNB gepubliceerde RTS. Overige grondslagen wijzigen voor pensioengerechtigden niet. Als pensioengerechtigden een individueel pensioenvermogen krijgen dat minimaal gelijk is aan de individuele voorziening, is de uitkering direct na transitie minimaal gelijk aan de uitkering voor transitie. Uit figuur 14 blijkt de vermogensverandering (in geval van pensioengerechtigden: individueel pensioenvermogen t.o.v. individuele voorziening) positief is. Dit blijkt tevens uit figuur 9, aangezien voor de pensioenverwachting van pensioengerechtigden met een horizon van 0 jaar wordt getoetst.

4.7 Maatstaven voor kwantitatieve bandbreedtes

Sociale partners hebben per maatstaf kwantitatieve bandbreedtes opgesteld. Indien op het invaarmoment aan alle kwantitatieve vereisten kan worden voldaan, zijn er wat betreft sociale partners geen belemmeringen voor invaren en het uitvoeren van het transitieplan. Als aan een of meerdere vereisten niet is voldaan, zullen sociale partners in overleg treden over de te nemen maatregelen.

Maatstaf	Bandbreedte	Toelichting
Pensioenverwachting	Relatieve verandering is minstens 0%, zowel op basis van een pessimistisch, verwacht en optimistisch scenario	Voor alle deelgroepen mag worden verwacht dat de relatieve verandering van de pensioenverwachting minimaal 0% is, zowel op basis van een pessimistisch, verwacht en optimistisch scenario. Als de pensioenverwachting voor één of meer van de deelgroepen bij enige leeftijd negatief zou worden, dan is er sprake van een overschrijding van de bandbreedte.
Bruto-profijt	Actieve deelnemers: relatieve verandering minstens 0%	Voor actieve deelnemers mag worden verwacht dat de relatieve verandering in termen van bruto-profijt minimaal 0% is. Als het bruto-profijt voor de actieve deelnemers bij enige leeftijd negatief zou worden, dan is er sprake van een overschrijding van de bandbreedte.
Pensioenvermogen na ten opzichte van pensioenvermogen voor invaren	Minstens 0%	Het is niet wenselijk dat door invaren en/of herverdelen de pensioenvermogens van (gewezen) deelnemers lager worden. Als het pensioenvermogen na invaren bij enige leeftijd lager zou worden, dan is er sprake van een overschrijding van de bandbreedte.
Uitkering na ten opzichte van uitkering voor invaren	Minstens 0%	Het is niet wenselijk dat door invaren en/of herverdelen de lopende uitkeringen van pensioengerechtigden lager worden. Als de uitkering na invaren bij enige leeftijd lager zou worden, dan is er sprake van een overschrijding van de bandbreedte.
Toekennen compensatie afschaffing doorsneesystematiek	80% - 100%	Uit berekeningen is gebleken dat voor oudere actieve en arbeidsongeschikte deelnemers een compensatie benodigd is om een vergelijkbare pensioenverwachting te hebben.

5. Evenwichtigheid van de transitie

In hoofdstuk 3 van dit transitieplan is beschreven welke maatregelen de sociale partners beogen te nemen om de transitie naar het nieuwe stelsel op evenwichtige wijze te laten plaatsvinden. In hoofdstuk 4 is aan de hand van een aantal voorgeschreven en alternatieve maatstaven inzichtelijk gemaakt wat de effecten van de transitie naar verwachting zijn voor de verschillende deelgroepen en leeftijden binnen StiPP. In dit hoofdstuk wordt de evenwichtigheid van de maatregelen gewogen en beoordeeld.

5.1 Specifieke aspecten van de transitie bij StiPP

Om meerdere redenen wijkt de transitie van StiPP af van de transities die bij de meeste pensioenfondsen aan de orde zijn. Hiervoor zijn meerdere redenen aan te geven:

- De pensioenregeling van StiPP wordt inhoudelijk sterk verbeterd;
- De nieuwe pensioenregeling is een flexibele premiereregeling en StiPP voert in de huidige situatie al premiereregelingen uit;
- StiPP voert in de huidige situatie al een leeftijdsafhankelijk beleggingsbeleid uit;
- De gemiddelde duur van actieve deelname is binnen StiPP zeer beperkt.

Deze verschillen ten opzichte van de transities bij de 'traditionele' pensioenfondsen leiden tot een aantal belangrijke afwijkingen waar het gaat om de effecten van de transitie en de maatstaven die gehanteerd worden voor de beoordeling van de evenwichtigheid. Onderstaand worden deze verschillen en de gevolgen daarvan nader toegelicht.

5.1.1 De pensioenregeling wordt inhoudelijk sterk verbeterd

De sociale partners hebben besloten om op het transitiemoment niet alleen de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel uit te voeren, maar vooral om dan de pensioenregeling inhoudelijk sterk te verbeteren. De totale premiebijdrage aan de pensioenregeling wordt ten opzichte van de huidige Basisregeling bijna verdrievoudigd en ten opzichte van de huidige Plusregeling bijna verdubbeld. Deze verstrekkende verbetering van de regeling leidt ertoe dat vergelijkingen voor de stelselovergang tussen een pensioenverwachting in de huidige regeling en de nieuwe pensioenregeling per definitie mank gaan. De effecten van de verbetering van de regeling zijn voor die vergelijking immers veel bepalender dan de overgang naar het nieuwe stelsel zelf-. De voorgeschreven methodieken voor de beoordeling van de evenwichtigheid, zoals de pensioenverwachting en het netto-profijt, leiden daardoor tot verwarrende inzichten die niet altijd stroken met de werkelijke gang van zaken na de overgang naar het nieuwe stelsel.

5.1.2 StiPP voert in de huidige situatie al premiereregelingen uit

Anders dan de meeste andere pensioenfondsen heeft StiPP sinds de oprichting van het fonds uitsluitend individuele beschikbare premiereregelingen uitgevoerd. Alle (gewezen) deelnemers hebben in de premiereregelingen individuele pensioenvermogens opgebouwd die niet gebaseerd zijn op actuariële veronderstellingen zoals levensverwachting en rente. Alleen voor de relatief kleine groep ingegane pensioenen (1% van het totale aantal deelnemers en 5,8% van de technische voorziening per 31 december 2023) is er sprake van uitkeringen waarbij actuariële veronderstellingen wel relevant zijn.

De overgang naar het nieuwe stelsel impliceert voor 'traditionele' pensioenfondsen die uitkeringsovereenkomsten (zoals middelloonregelingen) uitvoeren, dat de waarde van het totale fondsvermogen op een evenwichtige wijze verdeeld moet worden, op basis van

bepaalde aannames. Aannames die achteraf gezien anders kunnen uitpakken en bijvoorbeeld, bij wijzigende rentestanden of levensverwachtingen, voor de belanghebbenden kunnen leiden tot andere uitkomsten. Bij StiPP is dit aspect van (her)verdeling niet aan de orde. Doordat vrijwel de volledige voorziening bestaat uit individuele pensioenvermogens zal er bij de overgang naar het nieuwe stelsel per definitie geen herverdeling van de opgebouwde pensioenvermogens kunnen plaatsvinden. Omdat de uitkeringen van de pensioengerechtigden financieel gescheiden zijn van de pensioenvermogens van de deelnemers, blijft een eventuele herverdeling als gevolg van de transitie beperkt binnen de relatief homogene groep pensioengerechtigden.

De effecten van de transitie beperken zich bij StiPP daardoor tot de verdeling van het resterende fondsvermogen. Dit resterende fondsvermogen is relatief beperkt. Dit betekent dat de beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie ook slechts een beperkt deel van het collectieve fondsvermogen raakt.

5.1.3 StiPP voert in de huidige situatie al een leeftijdsafhankelijk beleggingsbeleid uit

Voor 'traditionele' pensioenfondsen markeert de overgang naar de Wtp tevens de overgang naar een leeftijdsafhankelijk beleggingsbeleid, waardoor, afhankelijk van de risicohouding van de deelnemers, naar verwachting voor jongeren een aanzienlijk risicovoller en voor ouderen een mogelijk defensiever beleggingsbeleid zal worden gehanteerd. Juist de hantering van een risicovoller beleggingsbeleid voor jongeren leidt in de transitieberekeningen gebruikelijk tot effecten in de pensioenverwachting. Pensioenvermogens van jongere deelnemers die gedurende langere tijd risicovoller worden belegd, leiden naar verwachting immers tot hogere pensioenresultaten.

Bij StiPP is deze overgang naar een leeftijdsafhankelijk beleggingsbeleid niet aan de orde. StiPP hanteert al jaren een lifecycle waarin de hoeveelheid (beleggings)risico is afgestemd op de leeftijd van de deelnemers. In de transitieberekeningen is dan ook uitgegaan van een voortzetting van het bestaande beleggingsbeleid, aangezien de risicohouding van de deelnemers als gevolg van de Wtp niet wijzigt. Daardoor heeft StiPP niet te maken met 'transitie-effecten' als gevolg van de overgang naar een leeftijdsafhankelijk beleggingsbeleid.

5.1.4 De duur van actieve deelname is binnen StiPP gebruikelijk zeer beperkt

De voorgeschreven berekeningen voor de beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie gaan uit van een levenslange (actieve) deelname aan de pensioenregeling. Voor actieve deelnemers worden de pensioenverwachtingen berekend, uitgaande van een actieve deelname tot de pensioendatum. Deze aanname staat bij StiPP ver af van de werkelijkheid. Deelnemers hebben gebruikelijk een actieve duur van deelname variërend van enkele weken tot enkele jaren. Slechts sporadisch zijn er deelnemers die gedurende een periode van tien jaar of langer deelnemen.

Deze realiteit maakt de beoordeling van de voorgeschreven berekeningen voor actieve deelnemers bij StiPP complex. De plaatjes tonen immers een realiteit die voor slechts een enkele deelnemer aan de orde zal zijn. Voor vrijwel alle andere deelnemers zal er sprake zijn van een korte duur van deelneming, waarvan het getoonde resultaat in werkelijkheid niet overeenkomt met de geschetste uitkomsten.

De genoemde afwijkingen van een 'traditionele' transitie leiden ertoe dat de sociale partners de realisatie van de transitiedoelstellingen en de beoordeling van de evenwichtigheid mede baseren op de feitelijke effecten voor de deelnemers, die duidelijk zijn gemaakt in hoofdstuk 4 aan de hand van alternatieve maatstaven.

5.2 Instrumenten voor een evenwichtige transitie

Met de inhoudelijke verbetering van de pensioenregeling, het invaren van de bestaande kapitalen en uitkeringen, de toedeling van een deel van het resterende fondsvermogen en een specifieke compensatieregeling voor oudere actieve en arbeidsongeschikte deelnemers menen de sociale partners toereikende maatregelen te hebben getroffen om een evenwichtige transitie te kunnen realiseren. In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze waarop met behulp van deze instrumenten een evenwichtige transitie wordt gerealiseerd.

5.2.1 Inhoudelijke verbetering van de pensioenregeling

Hoewel de kwaliteit van de pensioenregeling op zich geen transitie-instrument is en de verbetering van de regeling in principe ook op een willekeurig ander moment zou kunnen plaatsvinden, heeft de inhoudelijke verbetering wel een groot effect op de transitie van – met name – de actieve deelnemers. Door de aanzienlijk hogere premie-inleg is er voor vrijwel alle actieve deelnemers sprake van een (veel) hogere pensioenverwachting, ook bij een korte deelnameperiode. Alleen voor de oudste groep deelnemers (vanaf 60 jaar) in de huidige Plusregeling leidt de beëindiging van de leeftijdsafhankelijk staffel tot een lagere premie-inleg. Dit specifieke nadeel voor deze groep actieve deelnemers wordt echter opgelost door de inzet van een compensatieregeling (zie 5.2.4). Ook de uitbreiding van de risicoverzekeringen voor overlijden en arbeidsongeschiktheid naar alle deelnemers betekent een sterke inhoudelijke verbetering voor alle belanghebbenden.

5.2.2 Invaren van bestaande pensioenvermogens en uitkeringen

De technische voorziening van StiPP bestaat ook in de huidige situatie al grotendeels uit individuele pensioenvermogens. Deze vermogens worden ongewijzigd ingevaren in het nieuwe stelsel, waardoor dit aspect van de transitie per definitie evenwichtig verloopt. Herverdeling is hierbij uitgesloten, iedere (gewezen) deelnemer behoudt tot de cent het reeds opgebouwde vermogen. De transitie van de uitkeringen betreft een beperkte groep met een relatief homogene samenstelling. De toerekening van de actuariële waarde van deze ingegane pensioenen op basis van de standaardmethode naar individuele pensioenvermogens leidt niet tot herverdeling binnen de groep van pensioengerechtigden.

5.2.3 Verdeling van het resterende fondsvermogen

Alleen bij de verdeling van het relatief beperkte resterende fondsvermogen bestaat er enige ruimte om middelen te alloceren naar specifieke groepen. De belangrijkste doelstelling bij deze verdeling betreft echter het vullen van de verplichte buffers (MVEV) en de verplichte voorzieningen en reserves, zoals de kostenvoorziening, de operationele reserve en de risicodelingsreserve. De omvang van deze buffers, voorzieningen en reserves is grotendeels wettelijk bepaald en komt in beginsel ten goede aan alle belanghebbenden. De verdeling van het resterende fondsvermogen aan deze buffers, voorzieningen en reserves leidt derhalve niet tot effecten of voor- of nadelen voor specifieke groepen binnen het fonds. Doordat deze buffers, voorzieningen en reserves naar verwachting volledig uit het resterende fondsvermogen kunnen worden gefinancierd, is er ook geen effect op de individuele pensioenvermogens en uitkeringen.

Het belangrijkste effect van de overgang naar de nieuwe financiële inrichting van het fonds betreft de wijze van financiering van de kostenvoorziening voor de reeds ingegane pensioenen. Op dit moment is een specifieke kostenvoorziening van 4% getroffen voor de ingegane pensioenen. Deze kostenvoorziening maakt onderdeel uit van de technische voorziening voor ingegane pensioenen. StiPP heeft sociale partners laten weten dat het pensioenfonds met de transitie naar het nieuwe stelsel een kostenvoorziening gaat hanteren ten behoeve van alle pensioenen, initieel te financieren uit het resterende fondsvermogen. De

specifieke kostenvoorziening voor ingegane pensioenen komt dan te vervallen. De 4% kostenvoorziening, die bij pensioeningang destijds in mindering is gebracht op de individuele pensioenvermogens van de deelnemers en apart is gezet door het fonds, wordt bij de transitie weer toegevoegd aan de individuele pensioenvermogens van de pensioengerechtigden, als dit mogelijk is binnen wet- en regelgeving. Een dergelijke toevoeging zal bij invaren leiden tot een (extra) directe verhoging van de lopende pensioenuitkeringen. Sociale partners hebben kennis genomen van deze mogelijke wijziging en de gevolgen ervan, en beschouwen deze als evenwichtig, aangezien de groep uitkeringsgerechtigden deze specifieke kostenvoorziening in het verleden zelf bekostigd heeft en er in het nieuwe stelsel een kostenvoorziening voor alle belanghebbenden wordt getroffen ten laste van het resterende fondsvermogen. Er zijn derhalve geen (andere) groepen die (onevenwichtig) nadeel van deze opzet ondervinden.

De financiering van de risicodelingsreserve uit het resterende fondsvermogen wordt door de sociale partners eveneens als een evenwichtige maatregel beschouwd. De belangrijkste doelstelling van deze verplichte reserve is het voorkomen van nominale verlagingen van pensioenuitkeringen. Daarmee kan geconcludeerd worden dat deze reserve met name ten goede komt aan de pensioengerechtigden. Om stabiliteit van de uitkeringen te waarborgen is een relatief kleine reserve nodig. De omvang van deze reserve is daarom beperkt en komt uiteindelijk ten goede aan alle deelnemers die toetreden tot de collectieve uitkeringsfase.

5.2.4 Compensatieregeling voor oudere actieve en arbeidsongeschikte deelnemers

Om het effect van de overgang van een leeftijdsafhankelijke premie naar een leeftijdsonafhankelijke premie ten behoeve van de oudere actieve en arbeidsongeschikte deelnemers te compenseren, hebben de sociale partners besloten tot het hanteren van een compensatieregeling. Deze compensatieregeling wordt gefinancierd vanuit het resterende fondsvermogen en wordt aldus aangewend voor een specifieke groep deelnemers. In de kern is daarmee sprake van herverdeling van het resterende fondsvermogen. De sociale partners achten deze herverdeling noodzakelijk en evenwichtig omdat de betreffende groep deelnemers een specifiek nadeel ondervindt dat (gezien de omvang van de groep) met een relatief beperkte bijdrage uit het resterende fondsvermogen kan worden gecompenseerd. De sociale partners beschouwen de financiering uit het resterende fondsvermogen als een passende maatregel, aangezien andere vormen van financiering zoals extra premiebetaling als ongewenst worden beschouwd.

Doordat tegelijkertijd met het uitvoeren van de compensatieregeling alle (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere belanghebbenden op het moment van transitie kunnen profiteren van de toedeling van de eerste tranche van het resterende fondsvermogen, is er sprake van een evenwichtige verdeling tussen alle deelnemersgroepen. Mochten de financiële middelen op het moment van transitie niet toereikend zijn voor een volledige financiering van de compensatieregeling en de eerste tranche, dan zullen beide naar rato en dus evenredig worden aangepast. Daarmee is de impact van de compensatieregeling op voorhand begrensd en proportioneel.

5.2.5 Toedeling van resterend fondsvermogen aan individuele pensioenvermogens

De voorrangregels zoals opgenomen in het transitieplan, voorzien in de toedeling van het eventueel resterende fondsvermogen in twee tranches aan de individuele pensioenvermogens. Voor beide tranches geldt dat de toedeling per definitie volledig evenwichtig is, aangezien de tranches in gelijke mate aan de pensioenvermogens van alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden worden toegekend. De hiërarchie tussen de eerste en tweede tranche laat zich verklaren uit de wens om de eerste tranche volledig toe te kennen in combinatie met de compensatieregeling. Pas als de eerste tranche en de

compensatieregeling volledig kunnen worden gefinancierd, komt StiPP toe aan de toedeling van de tweede tranche die voorziet in een volledige en evenwichtige verdeling van het resterende fondsvermogen over alle belanghebbenden.

Sociale partners hebben de bewuste keuze gemaakt om bij de toedeling van een eventueel resterend fondsvermogen af te wijken van de wettelijk bepaalde spreidingsperiode van 10 jaren en in plaats daarvan gekozen voor een spreidingsperiode van 1 jaar. Het gevolg hiervan is dat alle deelnemers en pensioengerechtigden op het moment van transitie bij toedeling van een eventueel resterend fondsvermogen een gelijke verhoging van het pensioenvermogen tegemoet kunnen zien. Sociale partners achten toepassing van een gelijke verhoging evenwichtig en passend bij de systematiek van zowel de huidige als de nieuwe pensioenregeling van StiPP.

5.3 Beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie

De sociale partners hebben de volgende doelen gesteld voor de transitie:

- Behoud van de opgebouwde pensioenvermogens;
- Behoud van de pensioenuitkeringen;
- Compenseren van nadelen die voortvloeien uit de transitie;
- Vorming en instandhouding van adequate voorzieningen en reserves;
- Uitvoerbaarheid en uitlegbaarheid van de pensioenregeling.

Voor het beoordelen van de evenwichtigheid hebben sociale partners gekeken naar de volgende maatstaven:

- Pensioenverwachting;
- Netto-profijt;
- Bruto-profijt;
- Pensioenvermogen na ten opzichte van pensioenvermogen voor invaren;
- Uitkering na ten opzichte van uitkering voor invaren; en
- Toekennen compensatie afschaffing doorsneesystematiek.

Vanwege de specifieke kenmerken van de pensioenregeling van StiPP is een aantal van de genoemde maatstaven minder geschikt voor een beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie. De alternatieve maatstaven geven meer duidelijkheid over de gevolgen van de transitie voor de verschillende groepen binnen het fonds.

5.3.1 Matrix beoordeling gemaakte keuzes

In onderstaande matrix wordt de realisatie van de verschillende doelstelling per deelgroep binnen het fonds beoordeeld, uitgaande van de financiële positie van StiPP per 31-12-2023. Vervolgens wordt per deelgroep ingegaan op de resultaten en de afhankelijkheid van veranderende financiële omstandigheden.

Doelstelling	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen-gerechtigden
Behoud van opgebouwde pensioenvermogens	++	++	N.v.t.
Behoud van de pensioenuitkeringen	N.v.t.	N.v.t.	++
Compenseren van nadelen voortvloeiend uit transitie	++	-	-
Vorming en instandhouding van adequate voorzieningen en reserves	+	+	+
Uitvoerbaarheid en uitlegbaarheid van de pensioenregeling	+	+	+

5.3.2 Beoordeling voor actieve deelnemers

Voor actieve deelnemers is de uitkomst positief tot zeer positief. Alle relevante transitiedoelstellingen worden gerealiseerd. De inzet van een specifieke compensatieregeling voor oudere deelnemers compenseert mogelijke nadelige gevolgen voor deze groep, voor de jongere deelnemers leidt de verbetering van de pensioenregeling tot veel hogere pensioenverwachtingen. De toedeling van de eerste en eventueel tweede tranche uit het resterende fondsvermogen zorgt voor een verdere verhoging van de opgebouwde vermogens. De risico's nemen ook voor jongere deelnemers niet toe ten opzichte van de huidige situatie aangezien het bestaande beleggingsbeleid wordt voortgezet.

De enorme stijging van de pensioenverwachting die vooral voor jongere deelnemers naar voren komt uit de berekening van de pensioenverwachting, moet bezien worden in relatie tot de gebruikelijk korte duur van actieve deelneming, die de verschillen in de praktijk aanmerkelijk minder groot zal maken.

Voor actieve deelnemers tussen de 43 en 60 jaar leidt de weergave van het netto-profijt tot de conclusie dat er sprake zou zijn van een nadelige situatie ten opzichte van de huidige regeling. Het netto-profijteffect voor deze groep laat dan ook in essentie het gevolg van het afschaffen van de doorsneesystematiek zien, waarin jong voor oud betaalt. Sociale partners achten het (fors) verbeteren van de pensioenregeling een zeer belangrijke stap voor de branche om te komen tot een betere inkomensvoorziening bij overlijden en na pensioendatum. Met het oog op de inkomensvoorziening na pensioendatum is de pensioenverwachting voor deelnemers – en de effecten hierop van de nieuwe pensioenregeling – leidend geweest bij het vormgeven van de compensatieregeling. Negatieve effecten op de pensioenverwachting worden waar mogelijk gecompenseerd. In het verlengde hiervan is er voor gekozen om andere effecten als gevolg van wet- en regelgeving – zoals het afschaffen van de doorsneesystematiek zoals deze tot uiting komt in de nettoprofijt-uitkomsten – niet te compenseren voor deelnemers die door de overgang naar de nieuwe pensioenregeling een hogere pensioenverwachting in het vooruitzicht hebben.

5.3.3 Beoordeling voor gewezen deelnemers

Voor de gewezen deelnemers zijn de gevolgen van de transitie relatief beperkt. Afhankelijk van de toedeling van de tranches uit het resterende fondsvermogen is sprake van het behoud van de pensioenvermogens. Hierbij is ook geen relevant onderscheid tussen leeftijdsgroepen aan te brengen. De pensioenverwachting en het netto-profijt stijgen aanzienlijk en in vrijwel vergelijkbare mate over de verschillende leeftijdsgroepen.

5.3.4 Beoordeling voor pensioengerechtigden

Voor pensioengerechtigden is er sprake van een aantal verwachte voordelen. Naast het behoud van de uitkering kunnen de pensioengerechtigden een eenmalige verhoging van de uitkering tegemoet zien als gevolg van de toedeling van de tranches. Nog niet zichtbaar in de plaatjes, maar wel verwacht, komt daar de mogelijke extra verhoging van de lopende pensioenuitkering bij als gevolg van de nieuwe inrichting van de kostenvoorziening door StiPP. Als gevolg hiervan is over de gehele linie sprake van een evenredige stijging van de pensioenverwachting en van het netto-profijt.

5.4 Conclusies ten aanzien van de evenwichtigheid van de transitie

Sociale partners beschouwen, alle aspecten van de transitie en de verbetering van de regeling in ogenschouw nemend, de overgang naar de Wtp evenwichtig. Buiten de verdeling van op dit moment resterende fondsvermogen zijn de wijzigingen als gevolg van de overgang naar de Wtp beperkt. Er vindt vrijwel geen (her)verdeling van vermogen tussen of binnen de verschillende deelgroepen plaats: iedereen behoudt zijn/haar pensioenvermogen of uitkering, ontvangt een gelijke of hogere (spaar)premie en krijgt een beleggingsbeleid dat is afgestemd op zijn/haar kenmerken. Kwalitatief is er daardoor sprake van een evenwichtige regeling.

Doordat de pensioenregeling gelijktijdig met het invaren wordt aangepast, ontstaan grote effecten in onder andere pensioenverwachting en netto-profijt. Deze verschillen zijn verklaarbaar en zijn geen reden om de kwalitatieve conclusie over de evenwichtigheid van de transitie in twijfel te trekken. De transitiedoelstellingen worden, gegeven de gedefinieerde maatstaven en daaraan gekoppelde bandbreedtes, gehaald op basis van de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de uitgevoerde berekeningen. De sociale partners zijn van mening dat een transitie op de beschreven wijze evenwichtig en doelmatig is.

6. Begrippenlijst

Aanspraakgerechtigden	Personen die recht hebben op een nog niet ingegaan pensioen
Actuariële grondslagen	Uitgangspunten, aannames en rekenregels die een actuaaris gebruikt bij zijn berekeningen
Beleggingsrisico	Het risico dat het pensioenvermogen meer of minder wordt als gevolg van beleggen
Dekkingsgraad	De verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen van een pensioenfonds
Doorsneepremie	Een voor iedereen gelijke premie om de pensioenopbouw te financieren
FTK	Financieel toetsingskader
Fondsvermogen	Het totale vermogen van het fonds
Herverdeling	De wijziging van de manier waarop het fondsvermogen wordt verdeeld
Invaren	Het overzetten van de bestaande pensioenen naar de nieuwe pensioenregeling
Leeftijdsafhankelijke (premie)staffel	Ingelegde premie die varieert op basis van leeftijd
Leeftijdsonafhankelijke premie	Ingelegde premie die niet varieert op basis van leeftijd
Macro-langlevens risico	Het risico dat de totale bevolking van Nederland steeds ouder wordt en dat als gevolg daarvan gemiddeld langer een uitkering moet worden betaald
Micro-langlevens risico	Het risico dat de deelnemer ouder wordt dan op basis van de gemiddelde levensverwachting binnen het pensioenfonds is verondersteld
Pensioenaanspraak	Een nog niet ingegaan pensioen
Pensioengerechtigden	Personen van wie het pensioen is ingegaan
Pensioenovereenkomst	Een overeenkomst tussen werkgevers en vakbonden, de sociale partners genoemd, over de arbeidsvoorwaarde pensioen
Pensioenrecht	Het recht op een ingegaan pensioen
(individueel) Pensioenvermogen	Het vermogen dat iemand heeft opgebouwd voor zijn of haar pensioen
Pensioenverwachting	Het verwachte pensioen op de pensioendatum
P-scenarioset	Een set van DNB van 10.000 economische scenario's met ontwikkelingen op het gebied van rente, inflatie en aandelen.
Q-scenarioset	Een set van DNB van 10.000 risiconeutrale scenario's met ontwikkelingen op het gebied van rente, inflatie en aandelen.
Risicodekking of risicoverzekering	Een wijze van financiering waarbij alleen het risico wordt verzekerd maar niets wordt opgebouwd
Risicodelingsreserve	Een collectieve reserve waarmee in een flexibele premieregeling financiële mee- of tegenvallers kunnen worden gedeeld
Sterfteresultaat	Het resultaat dat ontstaat als een deelnemer eerder of later overlijdt dan op grond van de sterftetafels was verwacht
Voorzieningen	Vermogen dat in de toekomst kan worden aangewend voor het doel waarvoor het is bestemd
Wtp	Wet toekomst pensioenen